

ΠΗΓΑΣΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΧΑΝΙΑ 15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1932 - ΕΤΟΣ Α'. ΤΕΥΧΟΣ 7^{ον} - ΤΙΜΗ ΦΥΛΙΟΥ ΔΡΑΧ. ΗΥ

ΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥ

PIERRE LOTI

Χθές πηγαίνοντας με την βάρκα ένα μπουλούκι καταδίκων στο μεγάλο καράβι: που φευγε για νέα Καλυδωνία, γνώρισα ένα γέρο κατάδικο ως εβδομήντα χρονών, με άγρια χαρακτηριστικά άνθρωπον, πλασμένου στο έγκλημα, και ο οποίος κρατούσε φυλακισμένο σ' ένα κλουβί, ένα δυστυχισμένο σπουργίτη τον οποίον φαίνεται αγαπούσε πολύ, διότι με χίλια παρακάλια κατώρθωσε να μὴν του τὸν πάρουν και να του επιτρέψουν να τὸν κρατήσει μαζί του.

Ἡ ἀγάπη τοῦ τέρατος αὐτοῦ πρὸς τὸ πουλί, τὸ ὁποῖον φαίνονταν εὐτυχισμένο στὴ φυλακὴ του, μ' ἔκανε νὰ νοιώσω ἕνα ξεώτημα. Γιατὶ τάχα, σκέφτηκα πῶς μπορεῖ νὰ ἔχει ἀγάπη σ' ἕνα πλάσμα αὐτὸς ὁ κακοῦργος ποὺ γιὰ χάρι γούστου θὰ σκότωνε ἕνα ἄνθρωπο;

—Τὸ ἀγαπᾷτε; ρώτησα δείχνοντας τὸ πουλί.

Μὲ κύτταξε σὰν νὰ μὴν πιστεῦς στ' αὐτιά του πῶς τοῦ μίλησα. Ὑστερα ρώτησε μὲ βραχνή φωνή: Ἐμένα τὸ λές;

—Ναί, ἔσας, εἶπα· ἐνῶ κῆμα ἕνα παραδόξων συναισθημάτων πλημύριζε τὴν καρδιά μου. Χαμογέλασε στεγνά καὶ εἶπε πικρά: Πῶς νὰ μὴν ἀπὼ ἕνα σύντροφό μου;

Ἐμμεσα ἀναπολόγητος. Θεέ μου! Σκέφτηκα, ὑπάρχει λοιπὸν μόριο ἀγάπης καὶ σ' αὐτὰ τὰ κτήνη;

Δὲν μοῦ λέτε τὴν ἱστορία σας; ρώτηξα ξαφνικά.

Ἐρριξε πικρὸ βλέμμα στὴν ἀλυσσοδεμένη μπάλλα τοῦ ποδιοῦ του καὶ χωρὶς μεγέλει, διατυπώσεις εἶπε δείχνωντός μου τὴν.

—Βλέπεις; . . . ἔκλειπα. Καὶ ὕστερα σὰν μιλώντος σὲ τρίτο πρόσωπο, μονόλογησε πῶς νὰ κλέψη κανεὶς ὅταν δὲν ἔχει δουλειὰ καὶ ὅταν οἱ ἄνθρωποι δὲν τὸν θέλουν πλέον πουθενά.

Ἀναστήναξε, καὶ ἀποτεινόμενος σ' ἐμὲ ξαίπαε: Πρέπει νὰ γάγῃ καεῖς, δὲν εἶνε ἔτσι;

—Ναί· ἀποκρίθηκα ἀσυναίσθητα.

—Ὅχι ναί! μὴ τὸ λέτε ἀσυνείδητα, ἢ συμφωνεῖς γιατί . . . δὲν ξέρω. Θὰ μοῦ πῇς, δούλεψ' οὔ, καλὰ, μὰ σὰν δὲν σοῦ δίνουν δουλειὰ γιατί· εἶσαι κατεργάρας; . . .

Καὶ εὐτυχισμένος ποῦ βρῆκε κάποιον νὰ τὸν ἀκούσῃ μιὰ φορὰ ἔξак λούθησε: Βέβαια . . . τότε μικρὸ παιδί ἐγὼ δὲν εἶχα τὴν συνείδηση . . . παρὰσύνθηκα· μὲ σὰν βγῆκα γιατί νὰ μοῦ ἀρνηθοῦν τὴ δουλειὰ; . . . Ἐκλειπα λοιπὸν ξανά, καὶ ξανά πηγαῖνω στὸ κάτεργο . . .

Τελείωσε ἀδιάφορος. Τὸν κυτοῦσα συγκινημένος. Τὰ λόγια του δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τί εἶδους ἐπιβολὴ εἶχαν στὸ ἄτομο μου . . .

* * *

Δίγες ὥρες ὕστερα πλησιάσαμε στὸ καράβι· οἱ κατάδικοι ἄρχισαν νὰ ἐπιβιβάζονται γιὰ τὸ μεγάλο ταξεῖδι. Σὲ μιὰ στιγμή ὁ γέρος μοῦ ῥιξε γρήγορη ματιά καὶ ὕστερα: Σταθεῖται·

‘ΠΗΓΑΣΟΣ,’ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διευθυντής : Γ. Ν. Ἀνυστόπουλος

Γ ρ α φ ε ῖ α

Ξενοδοχεῖον «Κνωσὶς» ἐναντιλουτρῶν

Σ υ ν δ ρ ο μ α ῖ

Ἑσπερικοῦ ἑτηρία δραχμαὶ 60

» ἑξάμηνος » 30

Ἀμερικῆς ἑτηρία δολλάρια 2

» ἑξάμηνος » 1

Ἐπιτολὰὶ καὶ ἐμβόλιμα πρὸς
Περλοδικὸν «ΠΗΓΑΣΟΣ»

πάρτε σεῖς αὐτὸ, εἶπε, δίνοντάς μου τὸ κλουβὶ μὲ τὸ σπουργίτη . . . σὰς τὸ δίδω.

— Ὅχι εὐχαριστῶ, εἶπε, κρατήστε το αὐτὸ εἶνε ὁ μικρὸς σας σύντροφος ἐκεῖ κάτω.

— ὦ! ἔκαμε ἀναστενάζοντας, δὲν εἶνε πλὴν, δὲν τὸ ξεύρατε; εἶνε σπασμένα τὰ φτερούγια τοῦ ἀπ' τὸ πέταμα ἑνὸς φύλακα πᾶρτε τὸ νὰ τὸ γιατρεύετε.

Σήκωσα τὸ χερί νὰ πάρω μὰ ἔνα κίνημα τῆς βάρκας μὲ ξεμάκρυνε καὶ τὸ κλουβὶ βρέθηκε στὴ θάλασσα. Ὁ γέρος ἔκαμε κίνημα νὰ τὸ σώσῃ, μὰ ἔνα δυνατό σπρώξιμο τοῦ φύλακα τὸν κύλησε στὸ κατάστρομα. Σηκώθηκε καὶ στήριξε τὰ δακρυσμένα μάτια του στὸ μέρος τοῦ κλουβιοῦ ποὺ βυθίζονταν ὕστερα μὲ κύματα σὲ τόσο ἱκεσίας, σὰν νὰ μοῦ ἔλεγε, σῶσε το σῶσε το ! .

* *

Τὸ καράβι κύλησε μεγαλόπρεπο καὶ ὕστερα σιγὰ σιγὰ ἀπομακρύνθηκε. Μὰ, ἀκόμη θορῶ πῶς βλέπω τὸ μᾶτι τοῦ καταδίκου νὰ παρακολουθεῖ μὲ θλιβερὴ περιέργεια τὸ βύθισμα ἑνὸς κλουβιοῦ, καὶ ὕστερα νὰ μοῦ ῥίχνῃ ἓνα βλέμμα σὰ νὰ λέῃ: σῶσε το, σῶσε το !...

Τιμᾶς τὸ γῆρας διὰ τὴν σωφροσύνην αὐτοῦ, ἀλλὰ ἐγὼ μᾶλλον θαυμάζω τὴν σφύρα νεότητά ! Διότι τὸ μὲν γῆρας μένει ἐν τῷ λιμένει καὶ διαφεύγει τὸν κίνδυνον ἡ δὲ νεότης εἰς τὸ πέλαγος μάχεται κατὰ πολλῶν ἀνέμων καὶ νικᾷ.

Παρά Στοβαίῳ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΝΕΥ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Ἀπὸ τὸ Ἡράκλειο μᾶς ἔρχεται ἡ πληροφορία ὅτι μὴ δεσποινὶς ὑπάλληλος Τραπεζίης Ἀφοῦ ἐξηπάτησε πολλοὺς πελάτας τῆς Τραπεζίης στὴν ὁποία εἰργάζετο καὶ ἐπέπωσε ἀρκετοὺς χιλιάδες δραχμὰς ἐξηφανίσθη.

Νὰ λοιπὸν ὅτι τὰ κορίτσια ἢ μᾶλλον καὶ τὸ γυναικεῖον φύλλον ἐξελλίσσεται ραγδαίως.

Ὅχι μόνον ἀκολουθώντας τὴν θεὰ μόδα ἀλλὰ καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν ἀνδρῶν εἰς τὸν κύκλον . . . τῶν ἀνωτέ.ω ἐργασιῶν των.

Τώρα ἀπομένει νὰ εὑρεθῇ καὶ ἡ λέξις ποὺ θὰ ἐνσαρκῶνῃ τὴν δρᾶσιν αὐτὴν τῶν γυναικῶν. Ποιὰ εἶνε αὐτὴ ἢ τὴν δορὺν οἰκονομῶνται ἢ μᾶλλον αἱ ὥρλαι ἀναγνώστριαί μου.

Τὰ μελτεμάκια ἄρχισαν σιγὰ σιγὰ νὰ μᾶς ἐπισκέπτονται, ἡ δὲ δροσιὰ τῶν βραδείκων.

Παρ' ὅλον ὅτι τὴν ἡμέρα παριστάμεθα μέρτυρες τῆς τιτίζικομπάντας.

Ἡ ὁποία εἶνε φυσικὸ ἐπακολούθημα τῆς ζέστης.

Οἱ ἐκλογικοὶ καυγάδες ἤρχισαν ἀδυσώπητοι τρομεροί, ἄγριοι . . . βρωμεροί.

Καὶ ποῦ εἴμαστε ἀκόμη ! τὰς παραμονὰς τῶν ἐκλογῶν εἶνε ποῦ θὰ ἀνάψουν αἱ στήλαι τῶν ἐφημερίδων.

Τοῦλάχιστο νὰ ἔγουν σὲ καλὸ αὐτοὶ οἱ καυγάδες γιὰ τὸν κοσμάκη.

Θὰ εἶνε κάπως ὑποφερταὶ αἱ ἀναδιδόμεναι ἀναθυμιάσεις.

Οἱ κινηματογράφοι μᾶς σερβίρουν τὰ πιδ καλὰ ἔργα καὶ ἔτσι μποροῦμε νὰ περνοῦμε εὐχάριστα κάμπορες ὥρες.

Ἀρκετὸς κοσμάκης συγκεντρώνεται καθε βραδάκι στὸ Σαντριδάκι καὶ στὴ παραλία.

Ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα κέντρα Κῆπος, Μπόλαρη κτλ. δὲν παραπονοῦνται γιὰτὶ καὶ ἐκεῖ πολὺς κοσμάκης καταφεύγει.

Κυνηγώντας κατὰ πόδας τὴν δροσινάδα.

Ὁ «Πήγασος» κάρνει «τόπο» στοὺς νέους μᾶς. Αὐτὸ φέινεται στὸ ὅτι καθημερινῶς αὐξάνονται αἱ συνεργασίαι του.

Τοῦτο τὸ ἀντελήφθησαν οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι μᾶς ἀφοῦ τόσον «τόπο» τοῦ «Πηγᾶσου» ἤρχισαν νὰ καταλαμβάνουν.

ΠΑΡΝΑΣΣΙΑΔΕΥ

Ὁ νέοι ! σέβεσθε τοὺς γονεῖς σας ἐν τῷ οἴκῳ, τοὺς πολίτας ἐν τῇ οἰκῷ, τοὺς ἑαυτοὺς σας ἐν τῇ ἐξορίᾳ.

Παρά Διογένη Λαερτίῳ

Αἰ—Με

Τὴν νεότητα ἀκολοιθεῖ ὁ ἔρως, τὸ δὲ γῆρας ἡ φιλαργυρία.

Σαίξπηρ

ΑΠ' ΤΗ ΦΑΝΤΑΡΙΚΗ ΖΩΗ

ΤΟΥ κ. ΘΕ-Ν-ΑΝ

Η κόττες πρωί πρωί χαλοθσαν τὸν κόσμο μὲ τὰ κακαριστικά τους πού τις κυνηγοῦσαν οἱ φαντάροι μετὰ τὴν κατάληψη τοῦ χωριοῦ.

— Ρε Νικολιδ, τ' εἶν' αὐτὸ πού πάθανε ἡ κόττες πρωί πρωί; Ρώταγε περίεργα ὁ Γιαννάκης ἕναν ἐφεδρὸ συνάδελφό του πού ξεπουποῦλιαζε ἕνα κοκορέλι. Ὁ Γιαννάκης ἦταν νεοσύλλεκτος καὶ πρώτη φορὰ ἔλαβε μέρος σὲ κελὴν τῇ πρώτῃ μάχῃ καὶ τοῦ ρχόντουσαν περίεργα ὅτι κι' ἂν ἔβλεπε.

— Χμ . . . τί πάθαν εἶπες ἡ κόττες πρωί πρωί; ὅτι πάθαν καὶ τ' ἀφεντικά τους . . .

— Ρε τέτοιες εἶνε Νικολιδ ἡ μάχες πού μολογᾶνε οἱ πολεμιστᾶδες ὅταν γυρίζουνε ἀπ' τὸν πόλεμο; . . .

— Τέτοιες καὶ καλλίτερες . . .

— Ρε Νικολιδ . . . αὐτὲς εἶνε γλέντι! . .

— Ἀμ τί θάρρεψες πῶς εἶνε ἀπὸ καῖνες πού πολέμαγαν οἱ παλαιοὶ μιὰ φορὰ κι' ἔνα καιρὸ μὲ τις χατζᾶρες; . . Τῶρ τε μειοποιήθηκε ὁ πόλεμος; . . . στηρίζεις τ' ὄπλο στὸν ὦμο, κανο νίζεις τὸ κλεισιόσκονο γιὰ μισὴ ὥρα δρόμο, σκοπεύεις, καὶ . . . τάννγγκ, τοῦ τὴν φυτεύεις πάνου κατὰ πάνου μὲ πέντε σφαῖρες . . . κι' ἂν σοῦ ξεφύγῃ καὶ δὲν τὸ πάρῃ, τὸν πέρνεις στὸ κυνηγητὶδ' κι' ἂν τὸν πάρῃ ὁ πανικὸς πιά καὶ χαθῇ, τὸ ἴδιο κάνει . . . κυνηγᾷς τις κόττες . . .

— Ρε σὺ Νικολιδ, τότε κι' ὅλας τὸ ξεπουπούλιασες μ' αὐτὰ τὰ χέρια χωρὶς θερμὸ; .

— Ἀμ' εἶνε μαθημένα τὰ ἔρμα . . . σοῦ κάνουνε ἐντύπωση; ἔτσι μὲ καιρὸ θὰ μάθουν καὶ τὰ δικά σου . . . οἱ γὰρ σιγὰ καὶ θὰ τελειοποιηθῇ καὶ σὺ ὅπως τελειοποιήθηκα κι' ἐγὼ τόσα χρόνια . . .

— Πόσα νὰ σοῦ δώκω ρε Νικολιδ νὰ μοῦ τὸ δώσης ἔτσι ὅπως εἶνε τώρα; .

— Κι' ἐγὼ; .

— Σ' εἶσε μαθημένος ρε Νικολιδ καὶ ποιᾶνεις ἄλλο πόσα θέλεις νὰ σοῦ δώσω, λέγε . . .

— Πέντε φράγκα . . . Τοῦπε τόσο γιὰ νὰ ὑποχωρήσῃ ὁ Γιαννάκης, μὰ ἐκεῖνος τ' ἀπήντησε:

— Πέντε, πέντε . . . δὲν σοῦ φέρνω καμμίαν ἀντίρρηση . . . καὶ θὰ σ' ἔχω καὶ μουσαφίρη . . .

Δὲν πρόκανε ὁ Γιαννάκης νὰ χῶσῃ τὸ χέρι ἀκέμη στὴν τσέπη του, πού ὁ Νικολιδς τοῦ εἶπε: Φέρτα.

— Νᾶ, δόσε μου τὰ ρέστα ἀπὸ ἕνα εἰκοσπεντάρικο . . .

— Εἰκοσπεντάρικο! . . . Δὲν ἔχω . . . Καὶ ἀφοῦ σκέφτικε λιγάκι τοῦ εἶπε. Πάρτο καὶ μοῦ τὰ χρωστᾷς . . .

Κι' ἔτσι συμφώνησαν

* *

Ὅλο τὸ χωριὸ ἦταν ἀνάστατο.

Πρὸ μιᾶς ὥρας ἦταν Τουρκικὸ, καὶ τώρα γίνηκε Ἑλληνικὸ.

Οἱ σκλαδωμένοι ἡπειρώτες πού νοιώσανε πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ τους λευτεριά, ὀγῆκαν νὰ ὑποδεχθοῦν τοὺς νικητὰς, ἀλλ' οἱ φαντάροι ἀκόμη δὲν τέλειωσαν τὸ σκοπὸν τοὺς ἔκαναν δευτέρω ἐπιθεση. Ἐπίθεση . . . στὶς κόττες.

Ἀπ' ἐδῶ κυραργυρῶ κι' ἐγὼ κοφομεσαστήκαμε ἀπὸ τις τρεχάλες

Ἡ γυναῖκοιλες ταῖχανε χαρούμενες νὰ περιποιηθοῦν τοὺς φαντάρους. Τὰ κορίτσια ξεροφτιανόντουσαν καὶ βγαῖναν νὰ ὑποδεχθοῦν . . . τοὺς γκμπρούς.

Ἡ κυρία καντηλανάφτισσα μὲ τὴν κυραγιάτρισσα, ἔτρεχαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ σὰν γυναῖκες τῶν γραμμᾶτων πού ἦσαν, δίδοντας διαταγὰς . .

— Ἐ, Ζευζέκο . . . τί στολίστηκες καὶ μὲ κατσοὺς στὸ παράθυρο . . . περιμένεις τοῦ γκμπροῦ νὰ περάσουν; Ἀπ' ἐδῶ ἡ κυραργυρῶ κι' ἐγὼ, κοφομεσαστήκαμε ἀπὸ τις τρεχάλες γιὰ νὰ περιποιηθοῦμε τ' ἀσκέρι . . . σήκω νὰ δάλλης φωτιὰ νὰ φτιάξῃς ἕνα κοκορέλι ἐνὸς πού θὰ τὸ στίλῃ σὲ λιγάκι μαδημένο καὶ πλυμένο . . .

— . . . Νιδς εἶνε:

— Μπᾶ νὰ σὲ πάρῃ ὁ διάττος κουζοιλή!

Η ΧΑΡΑ ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΓΝΩΜΗ

Μετάφρασις τῆς συνεργάτιδος μας
Λίδος ΜΑΡΙΚΑΣ Ν. ΤΖΕΡΑΚΗ

(Σ. νέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ρίχτηκε μὲ μανία στὴ μεγάλη ζωὴ τοῦ τοῦ ἀπορροφούσε ἓνα σωρὸ χρήματα.

Μέσα σὰ ληγους μῆνες κατεβρόχθισε πάνω ἀπὸ μιτὸ ἑκατομύριον...

Καὶ μαζὺ μὲ τὶς ἑκατὸν ἐβδομήντα πέντε χιλιάδες φράγκα π ὅ εἶχε δώσει γιὰ τὶς μίνες τῆς Ἀβυσσηνίας τοῦ Γκαριμπέ, ἀποτελοῦσε σοβαρὸν ποσὸν γιὰ τὴν παρουσίαν του ποῦ κλονιζόταν τώρα σοβαρὰ.

Ὁ κόμης ντὲ Κλασαρέγ ἀρχισε νὰ φοβᾶται.

Σκεπτόταν πῶς ἔπρεπε ν' ἀλλάξῃ ζώην.

Καὶ γιὰ νὰ δώσῃ, ἓνα τέλος σ' αὐτὴν τὴν κατάστασιν, ὁ μόνος τρόπος ἦταν: νὰ παντρευτῇ.

Στὴν κλασσικὴν αὐτὴν ἀπόφασιν ἐσταμάτησε ὁ Ἐρβὲ ἀφοῦ σκέφτηκε ὄριμα.

Παραφύλαξε λοιπὸν γύρω του γιὰ νὰ πιάσῃ τὸ σπάνιο ποῦλι.

Οἱ συναναστροφές του τοῦ εἶχαν γνωρίσει πολλὰς γυναῖκες τοῦ ἡμικόσμου.

Καὶ τὶς ἐπεδίωκε ἐπίτηδες αὐτὲς τῆς γυναικίμης.

Ἐχοντας ὑπ' ὄψιν πῶς τέτοιες γυναῖκες εἶναι μικρὰ χαριτωμένα πλάσματα ἀλλὰ πολὺ διεφθαρμένα.

Ὅσον ἀφυσῶν τὶς πραγματικὰς γυναῖκες τῆς Γαλλίας στὰ πρότυπα αὐτὰ τῶν συζύγων ποῦ εἶναι ἡ χαρὰ, ἡ τιμὴ, τὸ στολίδι καὶ ἡ δύναμις τῶν οἰκογενειῶν αὐτὲς τὶς γυναῖκες ὁ κόντε ντὲ Κλαβαρέγ δένεις ἐγνώριζε.

Τὶς νέες κοπέλλες; Πολὺ λιγώτερα φυσικά. Δὲν τοῦχε μένει καιρὸς νὰ συναντήσῃ αὐτὲς τὶς ἀληθινές, τίμιες, στὰ μέρη ποῦ οὐ χναζε...

—Τότενες τζογούλα μου, δγάλτο κουμπούρι σου καὶ σκόπευσέ τον· τὸ κωκερέλιον τὸ κατάρχεσε ὁ κύριος διοικητῆς! Παναπὴ σιόρ, ὁ μεγάλος καπετάνιος!...

Κόκκαλο οἱ ἀξιωματικοί.

Καὶ μολαταῦτα, σκεπτόταν νὰ δημιουργήσῃ μίαν οἰκογένειαν! Καίφαντασθῆτε· ἤθελε νὰ παντρευτῇ χωρὶς νὰ ξέρῃ τὴν καρδιά μιᾶς κοπέλλας. Τὸ λεπτὸ αὐτὸ πρᾶγμα καὶ γλυκὺ τὴ φωνὴ τῆς λεπτῆς αἰσθηματικότητος, τρυφερότητος.... ἐλπίδων... ἔρωτος. ...

Ὁ Ἐρβὲ παντρευόταν σὰν νὰκανε μίαν ἐμπορικὴ πράξιν... δὲν ἀνησυχοῦσε καθόλου γιὰ τ' ἄλλα. Ἐν τούτοις δὲν ἦτο καθ' ὁλοκλήραν διεφθαρμένος αὐτὸς ὁ χριτωμένος ἄνθρωπος, οὔτε ἀνεπανορθώτης ἐξαχρειωμένος. Καλὸς ἄνθρωπος, ἀνίκανος νὰ πληρώσῃ τὸ κακὸν μὲ κακὸν ἢ νὰ βλάβῃ κανένα ἐπίτηδες, εἶχεν θμως διαλείψει συνειδήσεως, μιὰ μαλθακότητα ψυχῆς ποῦ εἶνε σωστὴ ἐλλειψὶς συνειδήσεως.

Ὁ σκοπὸς του ἦταν ἀπλὸς, ν' ἀπολαύσῃ τὴν ζωὴν...

Ἐλογάριαζε νὰ βοῇ εἰς τὸν γάμον ἓνα ἀσφαλὲς ἄσυλον ὅπου θὰ ἐθεράπευε τὶς κακὲς συνήθειες τοῦ ταραχώδικου βίου του. Ὁ Ἐρβὲ δὲν ἄργησε νὰ βοῇ τὸ κατάλληλον μέρος. Φίλοι του τοῦ προετοίμασαν μιὰ συνάντησιν μὲ τὴν οἰκογένειαν μιᾶς χαριτωμένης νέας, ἀστικῆς κατὰγωγῆς εἶνε ἀλήθεια, ἀλλ' ὁ Ἐρβὲ δὲν εἶδε καμμιά σημασία στὸ ζήτημα αὐτὸ, κι' ἡ φιλευθερία αὐτῇ, πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι, τὸν τιμοῦσε. Εἶχε περιφρονήσει πρό πολλοῦ κάθε ἀριστοκρατικὴ

πρόληψιν καὶ ἐξέτιμα πολὺ οἰανδήποτε ὄχι ὑψηλῆς καταγωγῆς ποῦ θὰ μπορούσε νὰ σταθῇ στὸ ὕψος μιᾶς κοντέσσης, δεδομένου βέβαια ὅτι θὰ εἶχαν ἱκίτητα προσόντα γιὰ νὰκρατήσῃ τὸν ρόλον αὐτόν.

Οἱ Νταρμαντέλ, πλούσιοι ἀδαμαντοπῶλαι στὴν ὁδὸν Ὁθερὰς, εἶχαν ξεχωρίσει ἐνάμιση ἑκατομύριο προῖκα... καὶ πολλὰς ἐλπίδες, ποῦ γι' αὐτὲς ἐγγυῶταν ἡ σταθερὴ οἰκογενειακὴ κατάστασις τῶν γονέων τῆς.

(Ἀκολουθεῖ)

ΔΕΣΜΟΝΗΜΕΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

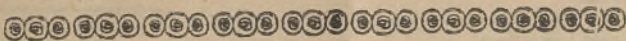
ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

Ἄχ, πόσο τὸ ζηλεύω
τὸ ρόδο, ποῦ ἀρίνει
Στὰ στήθη σου κάθε πνοὴ
καὶ λίγο λίγο σβύνει.

Τὶ τάχα κι' ἂν χλωμαῖζει
καὶ ξεγέρνει μαραμμένο;
Στὸ στήθος σου τὸ ἀπαλὸ,
πεθαίν' εὐτυχισμένο.

K. A. KATZOURAS

(Χειρὶς 1908).

ΘΥΣΙΑ;

ΓΙΩΡΓΗ ΑΝΑΣΤΟΠΛΟΥ

ΠΡΕΛΟΥΝΤΙΟ

Τους περασμένους κειροὺς τοὺς θυμᾶνται οἱ πηληροὶ ἂν στοὺς νέους εἶναι παρελθόν ριγμένο στὴ λησμονιᾶ, στοὺς γέροντες πολλὰς φορές εἶναι σὺν μέλλον φωτεινὸ τῆς ἀνάμνησής των ἡ θύμιση.

Σὺν περνοδιαβλίνουσι στὸ νοῦ μου τὰ παλαιὰ, ὅταν μονάχος πλάϊ στὸ παραγῶνι τοῦ τζακιοῦ ἀνσκαλεῶν τις πηληρὸς ἱστορίες, π' ἀνάργια φεγγοσβύνουν σι' ἀνεμοσκόρπι τοῦ διαβόλου χρίνου, μιὰ σὺν ὄνειρο ξανκγεννιέται, ποῦ μὲ ἥρωες κάποιους παληοὺς μου φίλους, ἐπικίξε τόσο σπουδαῖο ρόλο στὸ αἶτομό μου καὶ κρατεῖ τόσο νοσταλγικὴ τὴν ἀνάμνησίν τους ποὺ μὲ κάνει βαρύνθυμο καὶ μελαγχολικὸ τις ὥρες τῆς σχολῆς μου.

Περσασμένα αὐτὰ, μὰ ὅχι καὶ ξεχασμένα ἂν τοῦ χρόνου τὸ διαβῶν τὰ ρίχνει στὴ λήθη, στὴ μνήμη μου ὅμως, ζεῖ ἀπέθαντη ἡ ἱστορία τους...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Τόσο καλὰ θυμοῦμαι ἀκόμη τὸν παλιὸ μου συμμαθητὴ τὸν Μίμη. Πόσες στιγμὲς δὲν περᾶσαμε μαζὶ εὐτυχισμένες καὶ πόσες ἀκόμη ἔνας πόνος δὲν ἐνοιῶσε τὰ δάκρυά μας...

Μὰ τὰ παιδίαστικά χρόνια διαδίδουν ταχὺ καὶ χιόνια, τὰ μαλλιὰ λευκκίνουσι ἐνῶ τὸ κορμὶ γέρνει μὲ βάρος τὰ χρόνια ζητώντας ἀνάπαυ. "Ὅχι ὅμως καὶ ἡ καρδιά. Γερνάει ἡ καρδιά μὰ ὅχι ἀπὸ χρόνια γερνάει ἀπὸ πόνου, γερνάει ἀπὸ πόνους ὠθόντας τὸ νειὸ κορμὶ στὸ τέλος π' ἀγέραςτο γονατίζει κι' αὐτὸ μπρὸς στὸ σπράκι τοῦ ἐσωτερικοῦ πόνου...

"Ἦταν λοιπὸν ἕνα ὁμορφὸ δειλινὸ τ' Ἀπρίλη ἀπὸ κείνα ποὺ δύσκολα μπορεῖ νὰ πλέξῃ ἡ φαντασία τοῦ ποιητῆ γιὰτὶ ὅσοκαὶ νὰ νοιώθῃ τὴν μαγεία του, δύσκολα τοῦ εἶναι νὰ τὴν ἀποδώσῃ στὸ χαρτί. Τὸ γιὰτὶ αὐτὸς μονάχα τὸ ξέρε καὶ ἡ ψυχὴ του π' ἀναλιγώνει στὴ γλύκα τῆς ζωντανῆς μαγείας. Κάτι τέτοια λοιπὸν δειλινὰ μ' ἐμπνέουσι. Ἐρεῖς, μ' ἀρρᾶσει πολὺ στὸ

χωριὸ ὁ ἥλιος σὺν πάνι νὰ γύρῃ κι' ἡ ὥρα τοῦ σύθαμπου ποὺ τὸ θυθίζει σὲ μιὰ γλυκεῖα νάρκη πολὺ διαφορετικὴ ἀπ' τῇ; πόλῃς τὸ θόρυβο. "Ἔτσι βρήκα τὴν πιὸ τρυφερὴ ἐνασχόληση στὸ ξωτικόκοσμο τῆς φαντασίας μου καὶ ζῶ σὲ κάποιους ἄλλους ἐντελῶς ξένους φανταστικούς, κόσμους. Τότε θυμᾶμαι δούλευα ἀπὸ το ρωμάντζο προσπαθώντας νὰ τοῦ δώσω διαντὸ τέτοιο, ποὺ πραγματικὰ τὸ πέτυχα χωρὶς νὰ νοιώσω καὶ γὼ πῶς. Μὰ τὸ θέβαιο εἶναι πῶς ἔμεινε πολὺ εὐχαριστημένος ἀπ' τὸν ἑαυτὸ μου γιὰτὶ σὺν τὸ ξανκδιάβασα, —δ' ὀρθώνοντας μερικὰ λάθη, —παρασύρθηκα τόσο ποὺ ἀθελὰ ἔχυσα δάκρυα κι' ἄς γνῶρίζα πῶς ἦταν ἐντελῶς φανταστικά αὐτὰ ποὺ ἔγραψα.

"Ὡς τόσο ἡ φαντασία μου δούλευε ἀκόμη, καὶ ταχὺ μ' ἔφερε στὴ θύμιση κάποιας παιδικῆς μου ἀνάμνησης, μιὰς γλυκεῖας περσασμένης ἐποχῆς συμδάντων ποὺ ἡ καρδιά μου ἀναλιγώνει ραίστην ἀπ' τὴν τωρινὴ τῆς κατάστηση.

Μὰ γιὰτὶ μὰ συμβαίνει αὐτὸ; Γιὰτὶ τόσο ποθῶ τὰ περασμένα; . . . Οὔτε κι' ἐγὼ μπορῶ νὰ τὸ ξηγήσω πολλές φορές ἐπεχείρησα, μ' ἀπέτυχα οἰκτρά. Κάνω τὴν σκέψη καὶ . . . καταλήγω ἔτσι ἀπνευτώντας στὸν ἑαυτὸ μου: **Ἦναι μυστήριον ἡ καρδιά;**

Κι' ἀφίνομαι στὴ γλυκεῖα φαντασία μου ποὺ τόσο μαγικά μὲ τραβάει...

Τέλειωσα ἑλισσόμενος ἀκόμη ἔροιξα μακρυὰ τὴν πέννα καὶ ἀφέθηκα στὴν φαντασία τοῦ ρωμάντζου μου. "Ὁ λεύτερος νοὺς πέταξε πάλι μακρυὰ. Κάτι μαγες σικηνές μὲ συνεπῆραν στὰ χάδια τους κρατώντας με στὸ μάγο τους ὄνειρο γιὰ πολὺ ὥρα. Μ' ἀπ' τὴν ὄνειροφαντασία μου ταχὺ μ' ἀπὸδε ὤξε ἕνα ἐλαφρὸ χτύπημα στὴν πόρτα, πλὺ μὲ τ' ἀπαλοφύσημα τοῦ μπᾶτῃ ἔρτασε σι' αὐτιά μου. Πρόσεξα καλὰ κι' ὁ κρότος ξανὰ ἀντήχησε.

—Ἐμπρὸς . . . φώνηξα πειστωμένος μὲ τὸν ἄγνωστο ποὺ τάραξε τὴν ἡσυχία μου. Μά, ἡ πόρτα ἔμεινε κλειστή, γιὰαὐτὸ καὶ ξάνα φώναξα καμωμένος πεισματικά μὰ τοῦ κάκου.

Σηκώθηκα θυμωμένος κι' ἔτρεξα στὴν πόρτα μὲ κακὰς προθέσεις. "Ἦνοιξα κι' ἔμεινα κατέπληκτος. Ἦταν ὁ παληὸς μου συμμαθητής.

τὸν γνώρισα ἀμέσως. Ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιά μου καὶ μ' ἔσφιξε δυνατὰ ἐνῶ τὰ μάτια του γυάλιζαν ἀπὸ καθαρὴ συγκίνηση.

Ἀλήθεια . . . πόσο καιρὸ εἶχα νὰ τὸν δῶ! Νόμιζα πὼς εἶχε χαθεῖ γιὰ νὰ μὴν πῶ πὼς εἶχε πεθάνει· δὲν εἶχα λάβει ποτὲ εἰδήσεις του . . . Μὰ πὼς ἔχει ἀλλάξει ἔτσι . . . ; Τὸν περσμένο Σεπτέμβρη ποὺ τὸν εἶχα εἶδει, ἦταν πιὸ νεῖος, ἐνῶ τώρα . . . Ἕνα χιμπουριασμέ σῶμα, τὸ πρόσωπο γεμάτο ρυτίδες, τὰ μάτια του θαμπὰ χωμένα στὶς κόγχες τους καὶ κοκαλιασμένο τὸ ὄλον. Δὲν μπορῶ νὰ νοιώσω τὸ πρόωρον γῆρας του.

— Δοιπὸν Μίμη· τί καλὲς δουλειές; πῶς ἔδω; ρώτησ' σὲν καθήσαμε μετὰ τὰ τυπικὰ λόγια.

— Ὅχι καὶ πολλὰ πράγματα— ἔκαμε σουφρώνοντας τὰ χεῖλη ἀδιάφορα— ἔτσι ἤθελα νὰ σὲ δῶ· ξέρεις εἶχα τὴν ἐπιθυμία νὰ σὲ ξαναδῶ Κώστα· δὲν ξέρω κι' ἐγὼ πὼς μοῦ ἦρθε ἔτσι καὶ ἦρθα . . . Μοῦ φαίνεται πὼς ξαναζῇ ἡ παιδιὰτικὴ ζωὴ μας, σὲν βρίσκομαι σὲ ἀ σου καὶ ξαναγυρνῶ στὰ περσμένα μας συζητώντας τίς παλιὰς ἱστορίες μας. Τί λές;

— Ναι· δὲν φέρνω ἀντίρρηση· ἔχεις δίκιο καὶ πολὺ μάλιστα γὰρ κι' ἐγὼ εἶχα τὴν ἐπιθυμία νὰ σὲ βλέπω τακτικά . . . Μαζὺ σου ξεχνῶ τὴν γεροντικὴ μας ζωὴ φίλε μου καὶ ξαναβρίσκομαι στὰ παλαιὰ τ' ἀμέριμνα χρόνια μας . . .

— Ἀλήθεια Κώστα! . . . Γιὰ θυμήσου τὸν καθηγγητὴ τῆς ἱστορίας, τὸ γεροντιᾶ οὗ ἐκείνον ποὺ γελοῦσαμε σὲ κάθε του φαντασιοπληξία; . . . καὶ νὰ ποὺ μεῖς, χειρότεροι πειὰ ἀπ' αὐτόν, χειρότερα πειὰ φαντασιοκοπεῖσαι· τώρα δὲν ξέρω ἂν σὲ σένα γεννῶνται παράξενες ιδέες, μὰ σὲ μὲ δὲν τὸ κρύβω· τί νὰ σοῦ πῶ φίλε μου· πολλὰς φορὲς νοιώθω μὴ ἀκαταμάχητη προσπάθεια σὸ νὰ θέλω νὰ δείχνουν καὶ νέος, ξανά λόγου χάριν . . . μὲ κάποια αὐταρέσκεια σκανδαλιστικῇ πῶς τὸ ἐξηγεῖς; σὺ αὐτό; εἶπε μὲ γέλοιο.

— Ἐ, . . . Γεροντικὰ καπρίτσια! εἶπα χιμογελώνοντας.

— Ὑστερα εἶπε καὶ τὸ ἄλλο· εἶπε κάποιο πουλί, ποὺ στὰ τελευταῖα του χρόνια, δὲν κά νει τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ λούζεται στίς περὶ καθαρὲς πηγὲς καὶ ν' αὐτοκαυμάζεται

σὲ ἀ νρυστάλλινῃ νερά του, καθρεφτίζοντας τὸ σῶμα του καὶ πέρνοντας πόξες σὲν νὰ σκέφτεται ὅτι πιὸ ἀνώτερο στὴ χάρι ἀπ' αὐτὸ δὲν ὑπάρχει· Καὶ ξέρεις γιὰ τί τὸ κάνει αὐτό; . . . Γιὰ νὰ δώσῃ κουράγιο σὸ κουρασμένο σῶμα του ποὺ σημερὺριο θὰ τινάξῃ τὰ πέταλλα . . .

— Ἰσως γιὰ τί τὰ νειάτα του πέρασαν ἀπαράτητρα· εἶπε μελαγχολικά.

Τὸν κύτταξα ἐκπληκτος στὴν τελευταία του φράση. Ποτὲ δὲν τὸν εἶχα ἀκούσει νὰ μιλήσῃ σ' αὐτὴ τὴ γλῶσσα· πάντα μιλούσαμε γιὰ τὴν οἰκονομικὴ μας καὶ ἀστυατή, γιὰ τὴν φτώχεια μας· μὰ τώρα τελευταία δὲν ξέρω πὼς ἔλλαξε ἔτσι· καὶ στὴν πρὸ χρόνου σχεδὸν συνάντησή μας καὶ παρόμοιο εἶχε πῇ καὶ . . . Ἰσως νάχε κάποιο δίκιο. Γιὰ τί τόχα; Δὲν θὰ ἤθελε κι' αὐτὸς νὰ γλεντήσῃ τὰ περσμένα του νειάτα; . . . Νομίζω πὼς εἶχε κι' αὐτὸς τὸ δικαίωμα· μὰ ἡ ἀκαταπόνητη ἐργασία στίς οἰκογενειακὰς ὁιοχρεώσεις δὲν τὸν ἄφισαν κ' ἡ ζωὴ του διάβηκε σὸ δρόμο τῶν ἐσττυχῶν ὑπάρξεων, ἀφίονταξ ἔνα ἀκαθυστέφανο, τὸ ἀσπρόμαλλο κεφάλι του . . .

— Ναι Μίμη— εἶπα— Ἰσως κι' αὐτὸ νὰ συμβαίνει!

— Ὅχι Ἰσως νὰ συμβαίνει, ἀλλὰ ἔτσι συμβαίνει. Ἀπόντησε πειστωμένος, ἐνῶ στὲ πρόσωπό του ξεχυνότανε μὴ νεκρικὴ χλωμάδα ποὺ τὴν προκαλοῦσαν ἡ θλιβερὰς ἀνάμνησες· σὲ λίγο σῶπασε καὶ βυθίστηκε σὲ ἔκταση, σὲν νὰ δραματίζονταν κάποια θλίψη ἀπὸ τὴν περσμένη

νὴ ζωὴ του, τῆς νεότητος.

Ὑστερα τὸ πρόσωπό του χλώμιασε πιὸ πολὺ κι' ἕνας βαθὺς στεναγμὸς τράνταξε τὰ στήθεα του . . . καὶ θέλωντας πειὰ ν' ἀποκόψῃ κάθε συζήτηση ποὺ τὸν πλῆγωνε, ἔκανε ἕνα μηχανικὸ μορφασμό καὶ σηκώθηκε νὰ φύγῃ. Ὑστερα σὲν νὰ θυμήθηκε καὶ σιάθηκε.

— Ξέρεις Κώστα, — εἶπε — ἔχω κάμποσο καιρὸ ποὺ ἔχω φύγει ἀπὸ τὴν Τράπεζα λοιπὸν ἔχω βαρεθεῖ νὰ γυρνῶ στὴν πόλη . . . ἂν θές αὐριο δαχνίουμε λίγο στὴν ἐξοχή . . .

— Τί λές; γιὰ τί σκόλασες; . . . ρώτησα ἐκπληκτος γιὰ τί ποτὲ δὲν φανταζόμουν πὼς μπορούσε ν' ἀφίσῃ τὴ δουλειὰ του, ποὺ εἶχε βρεῖ σωστὸ ἀποκομπεῖ γιὰ τὴ γερικὴ ζωὴ του. (Ἀκολουθεῖ)

Η Μ Α Ρ Ω

Γ. ΚΙΣΣΟΥ

Καλὰ τὸ ἔλεγε ἡ μακαρίτισσα ἡ θειαντωνία. Ὁ Βλάσης λεφτιά μπορεί ν' ἀπόχτησε, μὰ θηγατέρα ποιεῖ! ἔλεγε κείνο τὸ δειλινὸ ἢ γρηγόρενα ἡ Ἀναστόνυφη στίς φιλενάδες της γειτώνισσες, ποὺ καθόντουσαν στὴν αὐτὴ καὶ κουβλντίαζαν γύρω ἀπ' τὸ πρωτάκουστο περιστατικὸ ποὺ ἔπραξε ἡ Μάρω τοῦ κυρ' βλάση τοῦ τσέλιγκα ἡ κόρη.

— Ἀν ξέρω τί ἦτανε ἡ μακαρίτισσα μὰ ἔνα ξέρω νὰ πῶ ἡ θειαντωνία εἶχε τὸ μιὰλὸ τοῦ Σολωμοῦ! . . . Ἀποκρίθηκε χειρονομώντας καὶ κουνώντας τὸ κεφάλι θαυμαστικὰ ἡ Θανάσω ἡ γραμματισμένη, ἡ συνυφάδα τῆς: Ἀλέξω τοῦ Περίκη, ποὺ τραγόντουσαν σὰν τὰ κακὰ σκυλλιά γιατί ἔδερνε ταχτικὰ τὸν ἄ-

. . . Ποῦ τραγόντουσαν σὰν τὰ κακὰ σκυλλιά. . .

ταχτο φιότσο ὅπως εἶχε πῆ ἡ μακαρίτισσα ποῦρριχνε πάντα τὸ δίκιο σὲ δαύτην, γιατί; βέβαια μιὰ γραμματισμένη, μιὰ ξενούλα, μιὰ ἡσυχη σὰ χελῶνα, ὅπως ἦταν ἡ Θανάσω, δὲν μπορεί νὰ κἀν καυγάδες σὶδ σπῖτι ποὺ μπῆκε νύφη!

Ἡ θειαντωνία λοιπὸν ἂν οὐκ εἶχε τὸ μιὰλὸ τοῦ Σολωμόντος, ὅπως ἤθελε νὰ πῆ ἡ Θανάσω, πάντως ἦτανε μιὰ πολὺπαιρη γυναῖκα ποὺ μπορούσε νὰ κρίνῃ πολὺ ἀνώτερα ἀπ' τίς νεαρὲς φιλενάδες της. Ἐ, σκεφεῖτε λοιπὸν τί γνώμη μπορεί νὰ ἔχη ὅταν εἶδε τὴ θυγατέρα τοῦ κυρ' Βλάση ποῦχε ῥθῆ τώρα κοντὰ ἀπ' τὴν τὴν Ἀθήνα ποὺ σπούδαζε γιὰ δασκάλα, νὰ πηγαίνει στὴν ἐκκλησίᾳ μὲ Θεὸς φυλάξῃ! Ἀκοῦς μὲ κοντὰ μανήκια!

Πωπὼ ποὺ φτάσαμε! μωρ' ἀκούτε κοντὰ

μανήκια λὲς καὶ ἔπεφτε νὰ κοιμηθῇ; Μὰ, ἂν ὁ ἄφρας ἀνοίξῃ τὸ παράθυρο, καὶ ὅπως ἔχουν τὴν κακὴ συνήθεια οἱ μόρτες ποὺ γυρνᾶνε τὴ νύχτα καὶ τὴν δοῦνε; τότε τί θὰ τῆς σοῦρουνε; τί θὰ ποῦνε μόλις ἰδοῦνε τὰ σημάδια της;

Πωπὼ! Παναγία βόηθησε καὶ δὸς της μυαλὸ, ἰδὲ ἄλλως γύρευε ποὺ θὰ τελέω! Καὶ ὅπως τὸ εἶπε ἡ γρηὰ ἔτσι κι' ἔγινε.

Χθὲς τὸ βράδυ ἡ Μάρω τοῦ κυρ' Βλάση ἡ προκομένη θηγατέρα, ἡ κυρὰ δασκάλα μ' ἔνα λόγο, καθόταν στὸ παραθύρι καὶ τραγουδαγε! Ἀκοῦς, τραγουδαγε σὰ σερινικὸ κι' ἔλεγε ἔνα τραγούδι καὶ τί τραγούδι; ἀκούστε καὶ φρίχτε!

Κορίτσι δίχως ἔρωτα

δὲν ἔχει νοστιμάδα

— Ἀκοῦς κορίτσι δίχως ἔρωτα! Θεὸς φυλάξῃ πιά, Ἐπεκύρωσε ἡ Θανάσω.

— Καὶ νὰ δῆς κυρὰ ποὺ θὰ φτάσῃ ἀκόμη— ἔλεγε κουνώντας οἰκτιρικὰ τὸ κεφάλι ἡ Γληγόρενα— ἂν δὲν τὴν δοῦμε νὰ φορέσῃ καὶ ἂν τρέκια παντελόνια!

— Κούφια ἡ ὥρα ποὺ τ' ἀκούει θεῖα εἶπε τρομαγμένη μιὰ στρογγυλοπρόσωπη χωριτάτισσα.

— Μορὲ νὰ μοῦ τὸ θυμᾶστε. Ἐπέμενε ἡ κυρὰ.

— Ναὶ ναί!— ἔπεκύρωσε ἡ Θανάσω ἡ γραμματισμένη— τί καταλαβένεις πῶς δὲν μπορεί νὰ τὸ κἀμῃ; αὐτὴ ἔκαμε τὸ μεγάλητερο

Ἐδερνε τὸ φιότσο της . . .

ἀμάριγμα κραταβαίνεται τι θὰ πῆ «κορίτσι δίχως ἔρωτα, δὲν ἔχει νοστιμάδα;» Θὰ πῆ ὅτι δὲν ἔχνη κανένα γεύστου ἢ ζωὴ μας χωρὶς τὸν

ἔρωτα, καὶ τὸν ἔρωτα αὐτὸν τὸν καταράσθηκα καὶ ὁ Χριστὸς γιατί εἶνε συνεργεῖα τοῦ ἔξαποδῶ. Δὲν ἀκοῦτε τί λέει καὶ ὁ Παππᾶς κάθῃ Κυριακῇ; «Ὁ ἔρωντας ἁμαρτία τοῦ κόσμου! . . .»

—Ναί, ναί! ἐπεκύρωσαν κουνώντας τὸ κεφάλι οἱ γειτόνισσες σκεπάζοντας μὲ τὰ λόγια τους τὴν Ἀγγέλω τῆς Θεῆς Τάσενας ποῦχε ἀμφβολίες στὸ ἄν ὁ ἔρωτας εἶνε ἁμαρτία τοῦ κόσμου· γιατί κι' αὐτὴ ἂν δὲν ἤξερε ὅσα γράμματα ἤξερε ἡ Θανάσσω, εἶχε ὁμῶς πάει μᾶλλον τὴν τρίτη τοῦ δημοτικοῦ καὶ ἤξερε νὰ μιλήσῃ. Γιαυτὸ, ναί μὲν παραδεχόντουσαν πῶς τὰ καμώματα τῆς Μάρως ἦσαν ἀπρεπᾶ, μὰ τὸ πῶς ὁ ἔρωτας εἶνε ἁμαρτία τοῦ κόσμου δὲν τὸ παραδεχόνταν, γιατί ὅπως εἶχε εἰπῇ μιὰ φορὰ ἡ δασκάλα τῆς πῶς ὁ Χριστὸς εἶπε «ἱγαπᾶτε ἀλλήλους» δηλαδὴ, ν' ἀγαπᾶμε ὅλους! πῶς λοιπὸν ὁ ἔρωτας εἶνε ἁμαρτία τοῦ κόσμου;

Ἦουνῃ σὴν χελώνα . . .

—Ἀκου νὰ σοῦ πῶ κόρη μου!—ἀποκριθῇ καὶ ἡ Θανάσσω—ἄλλο θὰ πῇ ἔρωντας καὶ ἄλλο ἀγάπη!

—Μὰ, δὲν εἶνε τὸ ἴδιο κυρὰ Θινάσσω;

—Ὅχι. Ἐσὺ, τώρα βγῆκες στὸν κόσμον, κι' ἐγὼ τὸν ξεστόλησα. Ἐρωτας θὰ πῇ . . . ὅς καταπιῶ τὸ σάλιο μου καλύτερα· ἐνῶ ἀγάπη θὰ πῇ νὰ μὲ ἀγαπᾶς καὶ νὰ σὲ ἀγαπῶ! . . .

Ὅπως νὸ εἶνε τὸ πρᾶγμα ἡ γυναῖκες εἶχαν δίκην. Ἐ, γιὰ σκεφτεῖτε καὶ σεῖς· ἓνα χωριὸ ἤσυχον μὲ πρόβατα ὅς ποιῶμε ἄντις γιὰ κατοίκους, γιὰτι πιδ ἄθρότερα ὄντα δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχουν ἀπὸ τοὺς πατριῶτες μου. Λοιπὸν, σκεφτεῖτε τί ἀναστάτωση μπορεῖ νὰ φέρῃ ἓνας λύκος ὅπως χαρακτηρίζω τὴν Μάρω στὴν παρούσα κατὰστασι, μέσα στοὺς ἀπλοϊκοὺς κατοίκους του.

Εἶχαν δίκην λοιπὸν μεγάλο, καὶ ἦτο ἐπόμενον νὰ συζητοῦν καθ' ὁμίλους στίς αὐλὲς ἡ γειτόνισσες σὲ κάθε καινούργιο φέροισι τῆς Μάρως.

Μὰ τὸ γούστο εἶνε ποῦ τῆς κόρης δὲν τῆς καίγεται καρτὶ στὰ δαυλῆνα· νὰ, χθὲς τὸ βράδυ τραγουδοῦσε. [καὶ σήμερον ἦρθε κουρέας ἀπὸ τὴν πόλιν· γιὰ νὰ τῆς κόψῃ τὰ μαλλιά κατὰ τὸν

ΚΡΗΤΙΚΑ ΔΙΣΤΙΧΑ

Μάθις κι' ἀφρύδια ὁμορφα ποῦ τᾶχει τὸ πουλὶ μου
μᾶχει καὶ πείσμα δυνατό ποῦ παίρνει τὴ ζωὴ μου.

Μὴν τόνε κλαῖς τὸν ἀητὸ δπου πετᾷ σὴν δρέχῃ
μόνο νὰ κλαῖς ἔνχ πουλὶ δπου φτερά δὲν ἔχει.

Μὰ σὺ θάρρεις πῶς σ' ἀγαπῶ ψεύτικα καὶ φοβῶσαι
μὰ γὼ γιὰ σένα χάνομαι καὶ σὺ δὲν μὲ λυπᾶσαι.

Μὴν ἀγκπᾶς πολλὸς ὅς πολλοὺς νὰ δασκῇ πᾶς,
τὸ νοῦ σου ἀγάπη μένα, μοναχὸς νὰ μ' ἔχῃς τὸ ὄρισμὸς σου

Νὰ δάγκανα τ' ἀχειλὶ σου ὥστε νὰ στάξῃ αἷμα
τὸ αἷμα νὰ πέφτε στὴ γῆς κι' ὁ νοῦς σου μετὰ μένχ.

ΓΥΦΤΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Μιὰ γυρτοπούλα ἔπλενε σὲ πλάταν' ἀποκάτω
εἶχε τὸν κόπανο χρυσό, τὴ γούρνα μαρμαρένια
—φύγε ἀπὸ κεῖ μωρ' γύφτισσα, φύγε μωρ' γυρτοπούλα

νὰ ποιοῦν τὰ πρόβατα νερό, τ' ἀρνιᾶ καὶ τὰ κατσίκια

—Βλέπεις αὐτὸ τὸ κόπανο, δπου κρατῶ στὸ χέρι;

ὅπως λευκαίνω τὸ πανί, λευκαίνω τὸ κορμίσου

—Ἐίρεις πῶς; βγάζουν τὰ μαλιὰ πῶς, δαγάζουν τῆς κασιόδες;

—Ἄσε με, Βλάχο, ἀπ' τὰ μαλιὰ καὶ πιασεμ' ἀπ' τὸ χέρι

ψηλὰ σ' ἐκείνο τὸ δουνὸ θὰ κάμωμε λυμέρι . . .

(Ο)

τελευταίον συρμὸ τῶν κονιῶν, «ἀλλὰ γκαροδὶ» λεγομένων μαλλιών. Ἡ γειτόνισσες φρεῖναν.

—Μωρ' αὐτὴ θὰ τελέψῃ κι' δπου κακοῦ μοῦ θέλει!—φώνηξε ἀπὸ τὸ παράθυρον ἡ κυρὰ Γληνὸφρανα στὴ Θανίσω τὴ γραμματισμένη τὴ συντροφάδα τῆς Ἀλέξως.

—Δὲν σοῦ τᾶλεγα; ἀποκριθῆκε ἐκείνη.

—Λεατὰ ὁ κύρ' Βλάσης μπορεῖ ν' ἀπόχτησε, μὰ θυληκὸ μὲ μισλὸ ποτὶ! ῥεκαῖς ἡ γυνὴ.

Κρητική διάλεκτος

ΣΤΟ ΚΥΝΗΓΙ

Πάρε τή Λαζαρίνα σου Μαθιδ νά πάμε τήν Πετροκουισανόρα νά στέσωμε μπρεσνά δα τών Περδίκω, ζάρι και μπένουμε τοῦ καημάτου στο νερό.

— Καλλιὰ ἄχ νά μοῦ λείπη αὐτή ἡ στραθιά γιατί εἶδα κακὸ ὄνειρο σήμερο.

— Ὡς κι' ἐσὺ παρατηρᾷς τὰ ὄνειρατα, τὰ κουζουλίτικα τῶν γυναικῶν; Δὲν εἶναι ντροπὴ καὶ νά τὸ λέγῃς

— Μὰ φτὸ ἔπρεπε νά ἦς καλύθα καωμένη ποῦ θὰ στ. θῆς μὲ ἔτσι κάψα καὶ ἔτι νά δείχνῃς δὲ σιμώνουνε λὰ

— Αὐτὸ 'ναι μένα διη μου δουλερὰ καὶ μὴ σὲ γνοιάζει μόνο μὴ λαδώσης τ' ἀσκάρι νά μὴ διαρίχνουνε

— Κάτενε μας στὰ διάπαντα πὶς εἶναι καλὰ κυνηγὸς μόν' ἔγνοιά σου καλότυχε, μόνο πάρε περίσσια μπαρουτάσκαγα γιὰ καλὸν κακὸ.

— Ντάϊ σου νά πάμε γερὰ—γερὰ γιατί ἀρ γήσαμε.

— Ἐτοιμος.

— Κι' ἐγὼ. Πάμε ἀπὸ τὸ παράστρατο νά μὴ μάζε τύχη κουβέντα στὴ στράτα. Νὰ ἡ Κωνσταντίνα στέκε στὴν αὐλὴ νά μᾶσε στὶ σὴν κουβέντα.

— Ἀνάθεμά τηνε κι' ὅτι νά μ' ἀπαντήξῃ θαρρῶ πὼς θωρῶ τ' ἀντερα μου χυμένα ποτές μου δὲν ἐπέτυχα στὸ κυνηγιδοτι νά ἄχ μερῶτῃ ξη ποῦ πάω

— Θέλετέ με σακουλιέρη;

— Δὲ μπορεί ἀδὲ μιλήσῃ τοῦ γέρου διαόλου τὸ σταμπάρισμα πὲς τῇ νά σωπάσῃ νά μὴν πιάσω μιὰ βωλάκα νά τῇ τὴν ἀπολυταρίξω.

— Ἐχετε ἔγνοια πάντα—πάντα κι' ἂν ἀκούσετε πολλὰς μπαλοτὲς μπέψενέ μας τὸ χτήμα νά φορτώσωμε τὸ κυνήγι

— Ὅν νάρθετε καθαλάρσι

* *

— Ἐσὺ θὰ κάτῃς στὸ τζιγκουνάκι μέσα τῇ θρουλιῇ καὶ θ' ἀλιμένῃς νάρθουμε τ' ἀγριοπερίστερα γῇ ἡ φάσες. Εἶναι ἓνα σμάρι σὰ πεντακόσια κι' ἀνὲν τὰ πετύχωμε θὰ κάμωμε, σάικα, δουλειὰ, θὰ φιλήσωμε τὰ χέρια μας. Ἐγὼ θὰ δῶ σ' ἐκεῖνον τὸν Πλόνανο καὶ θὰ βλέπω τὸν κόλυμπο ἀν ἔρθουνε πέρδικες. Ἐχε τὸ νοῦ σου γὰ μὴ σὲ πάρῃ ὁ ὕπνος γῇ νά παίξῃς ὡς θὰ δῇς τὸ πρῶτο. Στὴ φουρφουλιά νά τὴν ἀπαλάρῃς ἀπὸ ὅσους ἀτσαμῆς καὶ νᾶναι κιαεῖς

θὰ πετύχῃ πέντ' ἔξε, μπάρε μου. Γροικᾷς πὼς σ' ἀδιζαίρνω; Ἐγένειος θὰ—ν—εἶμαι πὼς δὲ θὰ μ' ἀσκαγιάσῃ; ἐκεῖνὰ ποῦ θὰ κάθομαι

— Ὅι δὰ καημένη, ντὰ ἴσια ὀπίσω θὰ πάνε τ' ἀσ ἀγιά;

— Κατέω γὼ, ἀν εἶν' ἡ λαζαρίνα σου σὰν καὶ τοῦ Βαρδαλά

— Ντὰ πὼς ἦτονε ἡ Λαζαρίνα τοῦ Βαρδαλά;

Εὐτὸς, λένε, πὼς ἐπῆγαινε σὶδὸ κυνήγι μ' ἄλλους κι' ὄντιεν ἐσχοτόνανε κιανένα λαγὸ, ἔπαιξε κι' αὐτὸς μιὰ στὸν ἀέρα καὶ ἔλεγε ὅστε ρα ὅλο πὼς εὐτὸς τὸ σκότισε ἀν ἦτονε καὶ σὶδὸ πλαῖ, ἀν ἦτονε κι' ἀπὸ πίσω του, ἀλάργο γῇ κοντὰ. Τ' ἀσκάγιαν τῷ ἐπηγαίνανε τοῦ κώλου—κώλου, λέει.

* *

— Μπάμ—μπούμ!

— Θαρρῶ πὼς ἐπῆγανε χαμένα τὰ μο νεσιὰ

— Ὅι νὰ μωρὲ σὶτὴν φούντα τῇ κάρτσας μου ἐν ἀσκάγι. Δὲ σοῦ τὸ 'πα γὼ πὼς σκοτώνεις σὰν τοῦ Βαρδαλά τὴ Λαζαρίνα. Ἐλᾷ ὁπος νά σοῦ ἡ κιαεῖς μπιστοσύνη νά πορπατεῖτε μαζὺ . . . Διάλε τὴν μπογαρέ σου, μωρὲ, κι' ἐπῆγες, λέει, καὶ σιραχιώτης, παρὰ γου συνότριχα νά μὲ μισειώσης.

— Δὲν σοῦ τόλεγα πὼς εἶδα κακὸ ὄνειρο;

— Ὅτι νὰ 'ναι ἀνάξιος καὶ στραβὸς κιαεῖς τὰ ὄνειρα τοῦ φταῖνε. Δὲν πάεις, μωρὲ, νά δάλῃς φουστάνια

— Νὰ μιὰ πέρδικα ἀπὸ εἶναι βαρσιμένη.

— Μὴ γλα ἄς ἀδικα νά τρώῃ; τὸ πετὸ μὰ δὲν τῇνε πιάνεις ἀνὲν κάμης καὶ τέσσερα πόδια κακομοίρη μου κι' εὐτὴ δῆγῃκε σὶτὸν τζιρίτη μὲ τὸ λαγὸ καὶ τότε πέρασε δυὸ ζάλα, λέει.

— Ἐπαράιτησάν τηνε γιατί ἀποχύθηκε κάτω σὶδὸ γέρων, τὸν σπέρτον, τὸν διάλο.

— Ἀς τηνε κι' ὅτι κατεβαίνουμε θὰ ἀναδιαλάξῃ ποθὲς καὶ μπορεί νά τῇνε πιάσωμε.

— Εὐτὴ θὰ δουτήξῃ ποθὲς καὶ εὖ θὰ φαίνεται.

— Γιὰ κάνε χάξι πόση ὦρα θὰ περασῇ νά κακαρίσῃ

— Σὶδὸ πεισματικὸ μας τάξε;

— Ὅτι νὰ βερσιτῇ καμιά βγαίνει σ' ἓνα χερκακί καὶ κακαρίζει καὶ λέει . .

— Πέρδικες ὅπου περνᾶτε νά γεννῇτε ἄλλες τόσες καὶ ἡ μισὲς ἀκόμης καὶ τὸ ἓνα τέταρτο νάρθω κι' ἐγὼ ἡ κουτῇ νά γεννοῦμε ἐκκτὸ.

— Ἐννεῖντα ἐννιά θέλει νά τῇνη σηκώσουνε γῇ;

— Ὅι γιὰ νά ἐρῇς πόσες περνοῦνε

Ἡ Δουλούδα

Η ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Συνέρχεται σὲ λίγο, ἀνοίγει τὰ μάτια καὶ βλέπει σκυμμένη ἀπάνω του μιὰ γλυκεῖα καστανοματωσὰ κοπέλα νὰ τὸν κυττᾷ μὲ πονετικὸ χαμόγελο. Εἶνε ἡ γλυκεῖα θαλαμηπόλος τῆς Δώρας.

Πῶς πάνω, βλέπει δύο λαμπερὰ μαύρα μάτια καὶ ἕνα ζαχαρένιο προσωπάκι κατὰχλωμο. Εἶναι ἡ Δώρα πού τὸ συναπάντημα μὲ τὸ νέο καὶ ἡ λυποθυμία του τῆς ἔχουν ἀναστατώσει τὴν καρδιά καὶ μάτην προσπαθεῖ νὰ κρατήσῃ τοὺς χτύπους τῆς. Γύρω, οἱ φίλοι τῆς κατὰχλωμοι νὰ παρακολουθοῦν μὲ ἀγωνία καὶ αὐτοί. Σὲ μιὰ στιγμή μπρός του, σταματᾷ ἕνα ἄνθρωπος. Εἶνε ὁ ἄρχοντας, πού θγαίνει στὴν ἐξοχή. Κατεβαίνει σοβαρὸς καὶ ἀλύγιστος. Βλέπει τὸ νέο χίμω καὶ σὲ ἕνα του βλέμμα τὸν σηκώνει ὁ ἄμαξας τὸν δάζει ἀπάνω, καὶ τὸ ἄμαξι τρέχει τώρα γιὰ τὸ σπῆτι τοῦ νέου. Ἐνῶ ἡ δούγυρη ξεσπάει σ' ἐπιφωνήματα θαυμασμοῦ γιὰ τὰ φιλάνθρωπα αἰσθήματα τοῦ ἄρχοντα ἡ Δώρα ἀμίλητη, βουτηγμένη σὲ σκέψεις, ἐκκολλοῦται νὰ κυττάξῃ τὸ ἄμαξι πού ξεμακρύνεται γοργά.

— Αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ νεαρὸς μουσικὸς; ρώτησε σὲ λίγο ὁ ἄρχοντας· μὰ τί ἔπαθε;

— Μάλιστα αὐτὸς εἶνε, ἀπακρίθηκε ὁ κύριος Ἀλχη, μὰ δὲν ξέρουμε τί ἔπαθε. Νά, καθὼς εἴμαστεν ξένιστοι ἀκοῦμε αἴφνης μιὰ κρυγὴ πίσω μας· τρέξτε καὶ τὸν δρῆκαμε σωριασμένον. . . τίποτε ἄλλο· μὰ γὼ συμπεραίνω τὸ ἐξῆς. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι· εἶνε πολὺ εὐχίσθητοι καθὼς ξέρουμε. . . γενικῶς ὅλοι· ποιηταί, μουσικοί, καλλιτέχναι καὶ ἴσως μιὰ ὑπεραισθησία νὰ τοῦ ἔφερε τὴ λυποθυμία. Εὐτύχημα πού ἤμεθα ἡμεῖς καὶ τὸν συνεφέραμε χάρις στὰς προσπάθειάς τῆς δεσποινίδος Ἀρτέμιδος, ἰδὲ ἄλλως θὰ ἀπόμεινε ἀκόμα χάμω ἐκτεθημένος στὴ δροσιά, πού δίχως ἄλλο, θὰ τοῦ ἔφερνε κανένα κρυολογηματάκι. . .

— Περὶεργο πράγμα! σὺ Δώρα τί λὲς; καὶ κύτταξε τὴν κόρην του ἀνταλλάσων βλέμμα συννεφίσσεως.

— Ὡς θεόχως, εἶνε πολὺ περὶεργο μπαμπά.

Σὲ λίγο κίνησαν ὅλοι γιὰ τὸ σπῆτι σχολιάζοντες τὸ περιστατικόν. Πίσω ὁ ἄρχοντας μὲ τὴν κόρη του ἐξακολουθοῦσαν νὰ μένουν σιωπηλοί· σὲ μιὰ στιγμή τῆς εἶπε σιγανά:

— Φαντάζομαι πὼς ἀπὸ κάπου ἄλλοῦ θὰ

τοῦ προῆλθε ἡ λυποθυμία, παρὰ ἀπὸ ὑπεραισθησίας τῶν αἰσθητικῶν ὀργάνων. Δώρα, σὺ τί λὲς; . . .

— Αὐτὸ σκέφτομε κι' ἐγὼ μπαμπά.

— Δὲν εἶνε δυνατόν αὐτὸ καὶ ὁ λόγος πού μὲ κάνει νὰ μὴν πιστεύω, τὴν ἐκδοχὴ τοῦ Ἀλχη εἶνε ὁ ἐξῆς. Πρῶτα πρῶτα αὐτὸς· τώρα τελευταία ἔχει τόσο πολὺ καταβληθῇ καὶ ναὶ μὲν εἶνε ἴδιον ὅλων τῶν καλλιτεχνῶν νὰ εἶνε ἀδύνατοι καὶ ὠχροί, ἀλλὰ ἐδῶ εἶνε καὶ ὁ λόγος τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, ὅπως μοῦ εἶχατε εἰπεῖ πρὸ ἡμερῶν.

— Ἰσως καὶ αὐτὸ νὰ συμβαίνει. . .

— Αὐτὸ εἶνε κόρη μου· δὲν μπορεῖ νὰ φέρῃ κανεὶς ἀντίρρηση. . . μήπως ἐσὺ ἡ ἴδια δὲν μοῦ ἐξέθεες τὴν κατάστασίν σου; δὲν χωρεῖ καμμιά ἁμφιβολία. . . ὁ νῆος στενοχωρεῖται καὶ ἀποτέλεσμα τῆς καταστάσεως τοῦ ὑπῆρξε τὸ σημερινὸ πάθημά του. . . ποίος ξέρει πόσες φορὲς μέχρι σήμερα ἂν ὄν ἔπαθε τό ἴδιο. . .

— Ἐμεῖς, δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀφίσουμε ἔτσι καὶ πρὸ πάντων ἐσὺ πού τὸν ἔχεις ἀναλάβει ὑπὸ τὴν προστασίαν σου· αὐτὸ τοῦλάχιστον μᾶς ἐπιβάλλει ἡ φιλάνθρωπία, ἀδιάφορο ἂν δὲν δέχτηκε τὰ χρήματά σου, καθὼς μοῦ εἶπες. Ἐγὼ γιὰ σκέψου Δώρα. . . κάτου τώρα τὰ προσχήματα κι' ἐσὺ νὰ ἦσουν στὴ θέση του, δὲν θὰ δεχόσουν τὰ χρήματα πού τοῦ προσέφερες.

— Ἐχεις δίκην μπαμπά· ἐγὼ, δὲν θὰ δεχόμουν γιὰ τὸ λόγο πού δὲν ἔχω ἀνάγκη. . . ἀλλὰ αὐτὸς πενοῦσε! Ἐπρεπε λοιπὸν ν' ἀφίσῃ κατὰ πάντα τοὺς ἐγωισμούς· καὶ νὰ μὴν μὲ προσβάλῃ καθόλου.

— Βλέπω ὅτι δὲν σκέφτεσε καὶ πολὺ ὠσπὶς κόρη μου· πάρε ἕνα παράδειγμα. Ἐδῶ ἔσμε μιὰ ἐκπεσοῦσα μεγαλειότητα, γὰρ ἡ μεγαλειότης ἦτο καὶ αὐτὸς· πρὶν ἐξέλεπε γύρω του τόσο κόσμον νὰ τὸν προσκυνᾷ καὶ νὰ τοῦ προσφέρῃ τὸ θαυμασμὸν, τὴν λατρείαν. . . μιὰ ἰδιοτροπία τῆς τύχης τὸν καταβάλλει. Ἐ, λοιπόν; ἔπεται ὅτι ἔπαυσε νὰ εἶνε μεγαλειότης καὶ πρέπει νὰ δέχεται τοῦ κάθε ὑπηκόου τὰς χρηματικὰς συνεισφορὰς χωρὶς νὰ φέρῃ ἀντίρρηση καμμιά. . . ἔχεις πολὺ ἄδικο νὰ σκέπτεσε ἔτσι. Ἐμεῖς ἡ γὰρ μὴ μου εἶναι ἡ ἐξῆς.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΠΟ ! ΤΟ ΠΟ

ΣΤΟ ΔΙΑΒΑ ΣΟΥ

Ένα χλωρό δὲ βλάσταινε χορτάρι
στὸ χέρσῃ κάμπο τῆς καρδιάς μου
κι' ἐν ἀνθηρὸ δὲν ἀνοίγε βλαστάρη
σὰ χρυσελπίδα τὸ ἔρμηιάς μου.

Ὅμως γλυκεῖά μου ἀγάπη σὰν ἐδιάβης
στὸν κάμπο τῆς καρδιάς, λοιλοῦδια
ἀνθίσαν γαῖ σκορπίσαν ὥς ἐφάνης
μῦρα γιὰ σένα καὶ τραγούδια.

Ἡράκλειον Θ. Λ. Φινουράκης

ΣΤΗ ΜΟΝΑΞΙΑ ΜΟΥ

Ὅταν ὁ κόσμος στὸ εἶθὸν τὴν ὕπνο του
σὲ μαγεμένα ὄνειρα πλανιέται
ἐσένα ἔχω ἐγὼ γιὰ μόνο μου ὄνειρο
ἐσένα ἢ ψυχὴ μου συλλογιέται.
Καὶ ὅταν κοιμάται ὁ κόσμος καὶ ὁ ἄνεμος
τὸν ἄγριό του τραγουδεῖ σκοπὸ
τὸν ἡμερεύω καὶ στὸν στέλνω σ' ὄνειρο
γιὰ νὰ σοῦ τραγουδήσῃ σ' ἀγκῶ !

Μουρνιές ΣΟΥΛΑ Κ. ΛΙΟΥΔΑΚΗ

Θ Ε Λ Ω

Τρ σέρημος θέλω, μακρυὰ
νὰ ζῶ, μονάχος, πέρα
μακρυὰ ἀπ' τὴν πλάνη τὴν κρυφὴ
ποῦ γύρω μᾶς χτυπᾷ
Μακρυὰ ἀπὸ πλούτη μὰ α.α
μακρυὰ ἀπ' τὴ δόλια σφαῖρα
κι' ἀπ' τὴς δουδὲς τὴς πρόσκαιρες
χαρὲς ποῦ μᾶς σκορπᾷ .

Θέλω μιὰ ἀπόνεμη γωνιά
σ' ἔρημο ἀρογυάλι
νὰ μὴ τὸν δέρνουν θύελλες
— μιὰν ἡσυχη γωνιά
μὲ μιὰ καλύβα φτωχικὰ
γερμένη στὴν ἀγκάλη
τῆς μυστικὸπαθὲς θεᾶς
ποῦ λέγετ' ἔρημιὰ . .

Μουρνιές Πην. Γιαννουδάκης

ΟΙ ΓΡΑΦΙΑΔΕΣ

Μὲ τὴ ψυχὴ γεμάτη πόνο
σκυμμένοι πάνω σὶδὸ χαρτὶ
δουλεύουμε ὅλο τὸ χρόνον
σὰν σκλάβοι μεσ' στὴ φυλακὴ

Δίχως καμμιὰ εὐχάριστη στιγμή
σκυμμένοι πάνω στὴ δουλειὰ
μὲ κέρινη τὴν ὄψη τους, χλωμοὶ
μοιάζουν σὰν εἴωλα χωρὶς μιλιὰ.

Μόνο μὲ σόντροφο κάποιον τσιγάρο
θλιμμένοι, ἀκίνητοι, βουβοὶ
προσμένοντες σκυφτοὶ τὸ χάρο
ποῦ θάρη νὰ τοὺς βεῖ.

Κι' ἔτσι παίρνουν ἀργὰ τὰ χρόνια
σκυμμένοι πάνω σὶδὸ χαρτὶ.
γερονῶμε μεσ' στὴ καταφρόνια
καὶ χάνονται κι' αὐτοὶ . .

Χανιά Τῶννης Γεώλκας

ΕΣΥ ΕΙΣΑΙ

Ἐσύ σ' ἢ χαρὰ μου
κ' ἢ μόνη μου σκέψη
ἐσὺ τῇ ζωῇ μου
ἐλλίδα καὶ τέρψη.

Ἐσύ σαι τῆς νύχτας μου
ὕπνος γλυκὺς
ἐσὺ τῆς ἡμέρας μου
εἶσαι τὸ φῶς.

Ἐσύ τῆς ζωῆς μου
πινώρις λιμάνι
γικτρὲς τῆς καρδιάς μου
τοῦ πόνου δοτάνι.

Τὸ ὄλον μου εἶσαι
μά, τί νὰ σοῦ πῶ ;
ἐνῶ μὲ παθεύεις
ἐγὼ σ' ἀγαπῶ !

Νεάπολις

Ρεζεντᾶ

ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Δ ό ξ η

Ανὸ ξεθωριασμένα ξεχασμένα νεκρώσιμα καὶ λημένα τόνα πλάϊ σι' ἄλλο στὴν ἀντικρινὴ γωνιά τοῦ δρόμου τραβήσανε τὴ προσοχὴ τοῦ ποιητῆ...

Τὸ ἓνα μεγάλο στολισμένο μὲ πένθιμα λο-λούδια μαρτυροῦσε τὸ θάνατο νιοῦς πλουσίου τοῦ ποιοῦ πλούσιον ἕως τῆς πόλης, τ' ἄλλο μικρὸ ἀπὸ χωρὶς κανένα περιττὸ στολίδι μαρτυροῦσε τὸ θάνατο νιοῦς «συναδέλφου» παλαιω-ρισμένου.

ποιητῆς σκέφτηκε λίγο...

Ὑστερα πῆρε τὸν ἄνθρωπο τὸν πλούσιο ἄνθρωπο ποῦ ὅλη του τὴ ζωὴ τὴ πέρασε ἀνάμεσα σὲ χαρὲς ἀνάμεσα σὲ πλούτη...

Πῶς πλούτησε; Μυστήριον! δὲν τὸ νοιά-ζει ὅμως πῶς πλούτησε τὰ παρασμένα τὰ ξεχνὰ τάχει πνίξει μεσ' στοὺς σωροὺς τῶν χρημάτων του... Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τὸν φοβοῦνται... εἶνε πλούσιος κάνει ὅτι θέλει· σὺ γὰρ ἡ ὥμῃ ἡ φρι-χτὴ πραγματικότητος τῆς ἀκαίσιμας ζωῆς...

Μπροστά του ὅλοι τὸν ἀγαποῦσαν ὅλοι τὸν σε βόνταν ὅλοι τὸν ἐκτιμοῦσαν μὰ... πίσω του— ἄλλοίμονον! —ὅλοι τὸν καταριόταν ὅλοι τὸν μι-σοῦσαν ὅλοι τὸν συχαινόνταν...

Τὴ ζωὴν ἀντίθεσιν! θὰ μπορούσε ἄραγε νὰ τὴν φαντασθῇ; ὅχι! γιατί ζοῦσε μέσα στὸ ἀπατηλὸ αὐτὸ πρεϊβάλλον τοῦ πλούτου καὶ τῆς ὑποκρισίας ποῦ δὲν ἄφινε νὰ σκεφτῇ.

Κι' αὐτοὶ νόμιζε πῶς ἦταν εὐτυχισμένος... τὸ παρελθὸν τῶς εἶχε στὴ λήθη... μπροστά του εἶχε τὸ παρὸν γιαντὸ φρόντιζε γιαντὸ ἐνδία φερόνταν...

Τὸ μέλλον; Ὡ γὰρ τὸ μέλλον ἀδιαφοροῦσε ἄλλωστε τί ἄλλο μπορούσε νὰ πεθυμίσῃ στὸ μέλλον; πλοῦτος; τὸν εἶχε δόξα; τὴν εἶχε ἡ καλλίτερα νόμιζε πῶς τὴν εἶχε... αὐτὸ θὰ τὸ μαρτυρούσανε ἡ κοσμικὲς σιγῆς τῶν ἐφημε-ριδῶν ποῦ κάθε μέρα ἦταν γεμάτες ἀπὸ τὴς περιγραφὰς τῶν χορῶν καὶ τῶν γλεντιῶν του...

Τὴ ἄλλο λοιπὸν μπορούσε νὰ πεθυμίσῃ; --Τίποτε!!

Κι' ὁ πλούσιος ἄνθρωπος πέθανε!! τοῦ γινε λαμπρὴ κηδεα κόσμος ποῦ παρακολούθησ-τὴν ἐκφορὰ τοῦ λόγου συγγενητικοὶ ἐκφωνηθῇ-κανε ἄλλα μαζὺ μὲ τὸ κατέβασμα τ' αἵψυχο κου-φαριοῦ στὴ μαύρη γῆ ἔσβυσσε κι' ἡ δόξα κι' ἡ δύναμή του!

Καὶ τί ἔγινε; —ἔγινε ἓνας λαμπρὸς μαρ-μαρένιος τάφος στὴ ποιοῦ κεντρικὴ λεωφόρο τοῦ νεκροταφείου μ' ἐπίχρυση ἐπιγραφή τὰ μό-να ἀπομεινάρια τοῦ πλούτου καὶ τῆς ἐπίδειξ-του— κι' ἡ μικρούλικια εἶδη τῆς εἶδη τοῦ θανά-του του στὰ κοινωνικὰ τῶν ἐφημεριδῶν.

Τὴ ἔγινε λοιπὸν ἡ δόξα ποῦ νόμιζε πῶς εἶ-χε; ἀτιμούστατα ἔσβυσσε διαλύθηκε ὅπως χάνε-ται στὸν ἀέρα ὁ καπνὸς τοῦ τσιγάρου...

Κι' ὁ ποιητῆς ἐξασκουθεῖ...

Πῆρε ὕστερα τὸν ἄλλο.

Ὁ ἄλλος; ἄνθρωπος ἄσημος πιττὸς δούλευ-τῆς τῆς μουσικῆς ζοῦσε φτωχικὰ ὀλημερῆς δού-λευε γιὰ νὰ βγάλῃ τὸ ψωμί τοῦ σπιτιοῦ του φτύνοντας αἷμα. διὰ ὅμως δὲν ἀπελπίζετο· πί-στευε πῶς ἡ μουσα θὰ τὸν ἀνταμοίψῃ, δού-λευε μὲ θάρρος, εἶχε ἐλπίδες σ' ἓνα καλλίτερο αὐριό σ' ἓνα φωτεινότερο μέλλον.

Πέθανε!! κηδεα φτωχικὰ μνημεῖο φτωχὸ ἀπύμερο—γιὰ τοὺς φτωχοὺς βλάπτει κι' ὁ θά-νατος εἶναι ἀλοιώτικος—μ' ἓνα ξυλάνιο σταυ-ρὸ ποῦ πάνω του ἦταν γραμμένο μὲ κιμωλία τὸνομα.

Ἐσχάστηκε στὴν ἀρχή.

Μὰ ἡ μουσα του δὲν τὸν ξέχασε.. τὰ χειρὸς γραφα του τυπώθηκαν ἀναγνώστηκαν κι' αὐτὸς ἔγινε γνωστὸς σ' ὅλο τὸν κόσμον σὲ λίγο διάστη-μα. Ἡ δόξα ἀνάτειλε λαμπρὴ πάνω στὸ τάφο τοῦ φτωχοῦ τοῦ ἄσημου τοῦ παραγνωρισμένου ποιητῆ... καὶ θὰ μείνῃ αἰώνια...

Ὁ ποιητῆς σιῶθηκε λίγο κυττάζοντας γιὰ στερεὴ φορὰ τὰ νεκρώσιμα κι' ὕστερα ἀνάβον-τας ἓνα τσιγάρο εἶπε φεύγοντας: «ἂν ἡ δόξα εἶναι καπνὸς ἡ δόξα εἶναι καὶ βράχος» καὶ χά-θηκε στὸ γύρισμα τοῦ δρόμου...

Χανιά 1931 Γεώργιος Μενωλεδάκης

Τὸ στραβοξυλο

Τέσσερα χρόνια δολοκλήρα είχαμε πε άσει από τότε που ὁ Κωστής, ὁ γυιὸς τῆς θειᾶς Μέλπω, ἔφυγε ἀπὸ τὸ χωριὸ μὰ μ' ὅλη τὴν προθυμίαν, ποὺ εἶχε γιὰ νὰ δουλέψῃ, δὲν εἶχε κατ' ὀρθὴν ἀκόμη νὰ δῇ προκοπὴν. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ποτὲ δὲν ἐνωίωσε μαζί του, τὴ δοῦν θεια τῆς τύχης μὰ κ.' ἂν καμμιά φορὰ γινόταν σ' αὐτὸ, ἦτανε τέτοιος, ποὺ χωρὶς κι' αὐτὸς νὰ τὸ καταλάβῃ θὰ τὴν ἐξρίχνε σ' ἀχρηστία. "Ὅχι ἐπειδὴ ἦτανε δειλὸ, ὅχι ἐπειδὴ ἦτανε τεμπέλης. Κάθε ἄλλο. Τὸ μόνο του ἐλάττωμα— ἦτανε πῶς εἶχε πολὺ ἀνοιχτὴ καρδιά. "Ἦτανε ἀνοιχτόκαρδος. Καὶ μάλιστα τόσο ποὺ ὅλοι τὸν ξέρανε γιὰ «στραβοξυλο» . . . Σὲ πολλὰ καράδια εἶχε μὴν αὐτῆς ἀπὸ τότε ποὺ ἄφισε τὸ χωριὸ του, μὰ σὲ κανένα δὲν ἔτυχε νὰ βρῇ σκεταί— ὅπως τοῦ λέγανε οἱ καπειάνιοι του— ἄλλος πρὸ στραβοξυλο ἀπ' αὐτὸν. Καὶ νὰ γιὰτὶ. Τοῦ ἔρεσε νὰ πειράζῃ τὸν καθέναν καὶ μὲ τέτοιον τρόπο, ποὺ νὰ τὸν κἀνῃ ρεζίλι στὸ καράδι. Ναύτη δὲν ἄφισε ποὺ νὰ μὴ τοῦ βρῇ παρατσούκλι καπειάνιο ποὺ νὰ μὴ τοῦ πῇ μὲ χτυπητὸ τρόπο τὰ λάθη του, τίς «στραβομάρες» του ὅπως τίς ἔλεγε στοὺς ἄλλους.

Γι' αὐτὸ σὲ κανένα καράδι δὲν μπόρεσε νὰ μείνῃ παραπάνω ἀπὸ δυὸ μῆνες. Κανέναν καπειάνιο δὲν τοῦ εἶχε ἐμπιστοσύνη.

Τὸν εἶχε λίγο καιρὸ, ἔβλεπε πῶς εἶχε νὰ κάμῃ μὲ σωστὴ ἀλεπού, καὶ γλήγορα τοῦ ἴδιου στὸ χέρι. Αἶ, αὐτὸ ἦτανε τὸ πρὸ συνηθισμένο πρᾶγμα γιὰ τὸν Κωστή. Μὰ ποτὲ δὲ τὸ παίρνε κατὰκαρδὰ. Γελοῦσε μάλιστα κι' ὅταν ἀκόμη τὸν ἐδωίωχε κι' ὁ τελευταῖος του καπειάνιος καὶ τοῦ ἔλεγε. «Ἐοὺ δὲν εἶσαι γιὰ νούτης. Ἡ θάλασσα θίλει ἄντρες ὅχι μόνο στὰ μπράτσα, μὰ καὶ στὴν ψυχὴ καὶ στὸ νοῦ. "Αἶνιε στὸ καλὸ. Καὶ μὴ ξεχάσης νὰ πᾶς σὲ κανένα παπᾶ νὰ τὸ διαβάσῃ, μπάς κι' ἔχεις τίποτα . . . » Ναι γελοῦσε. Κι' ὅταν σὲ λίγο ἄφινε τὸ καράδι, ἐγύρσε πρὸς τὴ θάλασσα, θ-νοίξε ὅσο μπορούσε καὶ τὰ δέκα δάχτυλα καὶ μοντζωνώντας τὸν ἐφώνηζε. «Νᾶ, φωρρισμένη κακομοῖρα . . . Κι' ὅτιερὰ γυρῶντας πρὸς τὸ καράδι ἀποχαίρεταις καὶ τὸν καπειάνιο φωνάζοντας του μὲ τὸ παρτσούκλι ποὺ τοῦ εἶχε δώσει . . . «Γειά σου, Καπειάν Σιυλόφαρε . . . »

Κι' ἔφυγε γελώντας κοροϊδευτικά. Ἀπὸ τότες ὀρκίστηκε ν' ἀφίσῃ πιά τί θάλασσα ν' ἀφίσῃ τὰ ταξίδια, καὶ τὴν ἀπρόκοπτη ἐκεῖνη ζωὴ καὶ νὰ δουλέψῃ στὴ στεριά, ὅπως ὁ περισσότερος κόσμος γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ σλεῖλῃ κανὲν ἄσπρο καὶ στὴ γρηῃ του, ποὺ πεινοῦσε

στὸ χωριό. Ναι, τὸ εἶχε μάθει λίγες μέρες πρὶν φύγῃ ἀπὸ τὸ καράδι κι' αὐτὸ ἦτανε περισσότερο ἢ αἰτία ποὺ τὸν ἔκαμε ν' ἀφίσῃ τί θάλασσα. Πραγματικὰ πῆγε στὴ Χιὸ καὶ γρήγορα κατ' ὀρθὴν νὰ μὴ σὲ μιὰ ταβέρνα. Ἡ καινούργια ζωὴ στὴ ἀρχὴ τοῦ φάνηκε πολὺ καλὴ τερὴ ἀπὸ τὴν πρώτη. Οὔτε κούραση δοκίμαζε, οὔτε καὶ βλαστήμιες ἄκουε, ὅπως στὸ καράδι. Ἀποφάσισε νὰ μείνῃ στὴ Χιὸ καὶ κερδίζοντας μὲ τὸ διάβα τοῦ καίρου λίγα λεπτουδάκια, ν' ἀνοίγε κι' αὐτὸς ἕνα μαγαζάκι. Τοῦ φαίνότανε πῶς τοῦ φώναζε καὶ σπάνια εὐκαιρία γιὰ νὰ δουλέψῃ, καὶ νὰ προλάβῃ στ' ἀληθινὰ, καὶ γι' αὐτὸ ρίχτηκε μὲ τὰ μούτρα στὴ δουλιά. Κι' ὅσο ἔδωλε πῶς ἡ θέσῃ του καλυτέρευε τόσο καὶ τῶριχνε στὸ φιλότιμο καὶ ἐδούλευε μὲ μεγαλύτερη δρεξή. Εἶχε γίνεῖ σὲ λίγον καρὶ τὸ δεξιὸ χέρι τοῦ ἀφεντικοῦ του. Μὰ νὰ! Δὲν εἶχανε παράσει δυὸ χρόνια καὶ ἄλλαξε πάλι. Τὴν ὀκρέθηκε καὶ τὴ στεριά. Ἄρχισε πάλι νὰ νεیرهται τὴ θάλασσα. ν' ἀναζητᾷ τὸ κῦμα τὸν ἀφρὸ νὰ τὸν λούζῃ. Τὰ λεπτουδάκια ποὺ εἶχε κερδίσει δὲν εἶχανε τὴ δύναμιν νὰ τὸν ἐμποδίσουν ν' ἀφίσῃ τὴν ταβέρναν . . . Κι' ἔτσι μιὰ μέρα μὴ μπορώντας νὰ μείνῃ περισσότερο τὸ εἶπε στ' ἀφεντικὸν του «Ἡ θάλασσα μὲ φωνάζει. Δὲν μπορῶ νὰ μὴ πάω . . . Νὰ μὲ συμπαθῇς. Ὡστόσο δὲ μπορῶ νὰ κάμω ἄλλοιως . . . » Κι' ἔφυγε . . . Ἦρθε στὴ χώρα, βρῆκε τὸν Καπειάν Τζάνου καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸν πάρῃ στὸ καράδι του . . .

Ὁ Καπειάνιος στὴν ἀρχὴ ἐδίσταζε. «Κι' εἰ διαόλοι σὲ φοβούνται, μπρὲ παιδί!» τοῦ εἶπε. «Σὲ φοβοῦμαι . . . Δὲ μπορῶ νὰ σὲ πάρω.» Μὰ αὐτὸς ἐπέμενε «Πάρε με Καπειάν Τζάνου, κι' ἂν δὲ δουλέψω τίμιχα, ἀντρίστিকা πέταξέ με στὴ θάλασσαν νὰ μὲ φάῃ τὸ πικρὸ κῦμα». Στὸ τέλος ὁ Καπειάν Τζάνους τὸν ἐπῆρε . . . Ἔτσι ὁ Κωστής ξαναμπήκε στὴν παλιὰ του δουλειά . . .

Ὁ καιρὸς ὥστόσο περνοῦσε μὰ κανεὶς στὸ χωριὸ δὲν ἤξερε τί ἀπόγινε ποὺ πῆγε, αὐτὸ τὸ παιδί. Πέντε χρόνια εἶχανε περάσει ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ κπῆκε στὸ καράδι τοῦ Καπειάν—Τζάνου χωρὶς κι' ἡ μάνα του νὰ ξέρῃ ποὺ βρισκότανε . . . Οὔτε γράμμα, οὔτε λεπτὰ τῆς ἔστελνε. Στὸ χωριὸ ὅλοι τὸν εἶχανε ξεγραμμένο . . . Ἡ θειὰ Μέλπω ῥωτοῦσε πολλοὺς γιὰ νὰ μάθῃ κάτι, ποὺ βρίσκεται τοῦλάχιστο, μὰ κανεὶς δὲν ἤξερε νὰ τῆς πῇ. Πολλὰ τῆς ἐλέγανε πῶς μπορούσε νὰ εἶχε κάμε τίποτα «στραβοξυλιά» καὶ νὰ τὸν εἶχανε στὴ φυλακὴ ἢ πῶς θάχανε βρῇ «καμμιά» καὶ ξέχασε καὶ τὸ χωριὸ του καὶ τὴ μάνα του ὥστόσο κι' ἂν εἰ περισσότεροι δὲ τὸ λέγανε αὐτὸς δ-

Παλιές ιστοριοὺλες

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΜΟΣΧΟΝΕΡΙΟΥ

Ἦταν σκνίπα ἀπ' τὸ μεθύσι ὅταν ξεκίνησε μέσ' τὰ μεσάνυχτα ὁ καλόγηρος νὰ πάη στὸν ἀγιώργη . . .

Τότε ξεμπερδεψε ἀπ' τὸ κρασσοπότι.

Βγήκε σιῇ σιδηρεδρομικῇ γραμμῇ, πήρε τὸ δημόσιο δρόμο, καὶ πήγαινε σιγά σιγά συζητώντας μὲ τὸν ἑαυτὸν τὸ καὶ κάνοντας διὰ φορές κινήσεις μὲ τὰ χέρια του . . .

Πρὸ τῆς μονῆς εἴκοσι λεπτά τῆς ὥρας περίπου εἶνε τὸ Μοσχονέρι· μιὰ ἱκμάτι ἡ πηγὴ ποὺ θεραπεύει τοὺς πάσχοντας, κατὰ κλει στη ἀπὸ ἕναν μικρὸ καλαμιῶνα ἔχοντα ἀντικρὺ τοῦ ἑνα καλυδοσιπίτο ποὺ κάθονταν τότε ὁ Κολοδετούρας κι' ἐξυπηρετοῦσε τοὺς διαβάτες.

Σὲ μιὰ μισητὴ ὥρα ὁ καλόγηρος ἔφτανε στὸ Μοσχονέρι. Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ τὸ περάσῃ—γιατ' ἦταν κοντὰ στὸ δρόμο—ἐξαφνα στάθηκε σὰν ἀπολιθωμένος. Ποτὲ δὲν περίμενε νὰ δῇ μὲ τὰ μάτια του τὰ στοιχειὰ ἐκεῖνα ποὺ διηγόντουσαν πάντα τὴ διαβάτη. Καὶ τώρα στέκει σὰν ξύλο ἀκυμνησμένος σ' ἕνα δένδρο βλέποντας ἐξ' ἑφτὰ γυναῖκες στὰ κατὰλευα ντυμένες· νὰ χορεύουν κοντὰ στὴ πηγῇ. Φόβος καὶ

μὴ πιστεύανε πῶς κάτι θάχε κάμει καὶ θὰ ξέσπασε ἀπάνω του.

«Κωστής σὰν τὸν Κωστή . . .» ἄκουε πολλοὺς νὰ λένε.

—Μιὰ Κυριακῇ—πέντε χρόνια ὕστερα ἀπὸ τότε ποὺ ὁ Κωστής μπήκε στὸ καράβι τοῦ Κωπετάν. Τζάνου—μιὰ ἀσυνήθιστη κίνηση γινότανε σ' ὁ χωριὸ.

Ἐκεῖνο τὸ πρωτὶ, ἕνα ὁμοφο τρεχτηρί, εἶχε ῥίξει τὴν ἀγκυρά στὸ λιμανάκι τοῦ χωριοῦ. Μὰ τὸ παράξενο ἦτανε αὐτὸ. Τὸ τρεχανιῆρι ἦταν τοῦ Κωστή τῆς θειᾶς Μέλπως. Στὴν ἀρχὴ πολλοὶ δὲν τὸ πιστέψανε . . . «Ἐλα, Χρὸς καὶ Παναγία . . . Δικό του καράβι. Αὐτὸς ποὺ στράβωνε καὶ τὴν Παναγία . . .» Δὲν ἀργήσανε ὁμως νὰ νοιώσουν πῶς ἦτανε ἀληθινὸ. Ναί, εἶχε ῥθῇ ὁ Κωστής μὲ καράβι δικό του . . .

Τὴν ἴδια μέρα τὸ φτωχόσιπιτο τῆς θειᾶς Μέλπως εἶχε γιορτῇ . . .

Κανείς δὲν ἔμενε ἀπὸ τὸ χωριὸ ποὺ νὰ μὴ πάη νὰ κάμῃ τὰ συχαρίκια στὴ θειᾷ—Μέλπω καὶ νὰ καλοσωρίσῃ τὸν Κωστή μὲ τὰ λόγια «Καλῶς μᾶς ὤισες. Καπετάνιε . . .»

Μουρνιές Παν. Γεωργίουδάκι;

τρόμος τὸν κυρίεψε παρ' ὅλο τὸ μεθύσι ποὺ εἶχε.

«Ἰπαγε ὀπίσω μου Σατανᾶ!» ἐπρόφερε ἀπὸ μέσα του, καὶ κάνοντας τὸς αὐτοῦ, ἀρχισε νὰ δεῖξεται . . .

Δὲν ἔφτανε μοναχὰ αὐτὸ, παρὰ, μέσα σ' αὐτὲς ἀντικρὺζει κι' ἕναν ἀρίστη νὰ προχωρεῖ κατ' ἐπάνω του. Ἡ ψυχὴ ἔφτασε ὡς τὰ δόντια· γούρλωε τὰ μάτια, καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ, βγάνει μιὰ κουμπούρα ἀπ' τὴ ζώση του, πυροβολεῖ καὶ τὸ θάνει στὰ πόδια. Νομίζοντας πῶς κυνηγόνταν ἀπ' τὴς ἀσπροντυμένες γυναικες, ἔφθανε στὸ μοναστήρι μὲ 42 βαθμὸ πίρετὸ ἐντὸς πέντε λεπτῶν τῆς ὥρας . . .

Τὸ πρωτὶ ποῦχε ξεκρασώσει, πῆγε στὴ πηγῇ, ὀρήσκοντες τὸν Κολοδετούρα σὲ μεγάλη λύπη. Τοῦ διηγήθη τὰ νυχτερινὰ συμβάντα, κι' ἐξαφνα ὁ Κολοδετούρας χτύπησε τὴς δυὸ παλάμες κυττάζοντας τὸν καταπληκτικὰ, τοῦ εἶπε: Ἦλὲς πάτερ ἅγιε! . . . πιστέψατε καὶ σεῖς ἀκόμη φαντάσματα ἀπὸ κείνα ποὺ διηγοῦνται εἰ δειλοὶ διαβάτες; . . . Χθὲς τὸ βράδυ ἐπλυνα τὰ ἐσώρουκά μου καὶ τὰ κρέμασα στὸ σύρμα γιὰ νὰ στεγνώξουν.

Αὐτὰ εἶδες, καὶ πέρασαν στὴ φαντασίᾳ σου γιὰ νερά· δες πῶς χόρευαν ἐνῶ τὰ φυσοῦσε ὁ ἄερας. Ἀκουσα τὸν πυροβολησμὸ, μὰ δὲν σηκώθηκα ἀπ' τὸ κρεβάτι μου γιατί' εἶ εὐνηθεσμένος π' ἀκούω τοὺς χαζοὺς διαβάτες πάντα νὰ πυροβολοῦν πρὸς τὴν πηγῇ ἀπ' τὸ φόβο τους! Μὲ κατέστρεψες πάτερ ἅγιε! . . . αταλα δαίνεις πῶς τὸ δίκιο μου εἶνε μεγάλον, καὶ σὰν φτωχὸς ποῦ εἶμαι πρέπει νὰ τὸν ἀντικαταστήσω . . . δὲν θέλω παρὰ πάνω ἀπὸ ἐκατὸ φράγκα νὰ μοῦ δώσης, γὰτὶ φαίνεται πῶς ἦταν γράφτὸ του νὰ πάη ἀπ' τὴ κουμπούρα σου τὸ γὰρ· δισυρᾷ μου, ποὺ πλάστηκε στὰ μάτια σου γι' ἀράκης . . . Κόκκαλο ὁ ἀλόγηρος.

Ο. Ν. Α.

Μετὰ στατιστικῇ

Ἡ κάμηλος ἀδελφεῖς εἰς 8 ἔτη καὶ 740	
Ἡ ἱππὸς » » 5 » » 25	
Ἡ βοῦς » » 4 » » 14—20	
Ἡ λέων » » 5 » » 20	
Ἡ κύων » » 2 » » 10—12	
Ἡ ἀνθρωπος » » 20 » » 70 καὶ πλέον	

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟΝ

— Δικαίωμα κρίσεως δραχμῶν 5
(εἰς γοτμ.ανόστημα).

—Συτεργασία μὴ συνοδευομένη
ἐκ διδραχμοῦ γραμματοσήμου δὲν
λημβάνεται ὑπ' ὄψιν.

—Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφον-

— Δηλοποιούντες μόνον κατόπιν
ἐγκρίσεως.

Νέον Μένωπ. Ἡράκλειον: Μᾶς γρά-
φειτε :

«Ιζόπηκαν τὰ φτερούγια μας
ἀπὸ τοῦ φεβρουρίου
αὐτοῦ τοῦ κριτικοῦ
ἔπου μᾶς καταντήσανε
τεῦ, δόλιος
τρελοῦς καὶ φθισικός!»

Δηλαδή τί θέλετε νά πῆτε ; Γιατί αὐτή ἡ
μῆνις ἐνκνίτων τῶν φιλολόγων ; . . . καί ἰδ.αι
τέρως καθὼς λέτε διὰ τὸν κριτικὸν τοῦ Μπου
κέτου ; Σφάλετε ἄγνωστέ μου νομίζοντας πὺς
ὁ κύριος Σταματίου δεν ὑποσιηρίζει τοῦς νέ
ους ἀπὸ λόγου ἐπαγγελματικoῦς . . . Τέτοιαι
μομφὴ μόνον εἰ ἄδχεῖς ἐπιδίδωναι καὶ ὄχι ἕνας
μέλλον λογοτέχνης . . . **Εὐαγγελ. α. 11.**
Λεὶπειδάκη. Νεάπολιν : Συνδρομὴ σας ἀνε-

νεώθη· εὐχαρι-
στούμε. **Τ.** Ἡ
ράκλειον : Τὰ
σταλέντα σας ἐ-
λήψθησαν. Μὴ
γράφετε νι ἀπὸ
τις δυὸ ὀψεις τοῦ
χάρτου, ἀλλ' οὔτε
καὶ μὲ μολύβι· ὥς
καὶ τοῦτο ἀπερί-
ωθη. **Β.Β.** Ἡ

ἀράκειον : Σας πολυευχαριστοῦμε γὰ τὰ καλὰ
 καὶ τόσον εὐγενικὰ σας λόγια. **Εὐ. ε. ε.**
σπὴν. Ρέθυμνον : Ὁ κ. **ΘΕ-N-AN** σας εὐ
 χαριστεῖ ἰδιαίτερως. **Κ. Μ.** Ἐνταῦθα : Τὸ
 σταλὲν σας ἀπερρίφθη ὥς μὴ συνοδεύμενον ...
Τόνη Γεώλιν. Ἐνταῦθα : Κοιλό· δημοσ:
 εὐταὶ σπὴν οἰκεία στήλη. **Φ. Ω. Σ.** Ἐνταῦ
 θα : Νὰ μᾶς συγχωρεῖτε γιατί δέν θά μπορέ
 σομε νὰ σας εὐχαριστήσουμε. **Νένια.** Ἐν
 ταῦθα : Μὴ γράφεται τόσα πολλὰ γιατί δὲν δι
 αθέτομεν δόλοκληρες σελίδες γιὰ τὸν καθ' ἕνα.
 Ἀφερέσατε τὴν πολυλογία, χτενίστε το καλὰ,
 καὶ εἰς ἄνα σελίτη. **Τόνη Α.** Ἐνταῦθα :
 Κις ὁ ἕως τὸ ἴδιο, γράφετε συνομώτατα

Πέν. Μανωλικιάκη. Κορκιές : Τὸ πεζό σας ὑπὸ τὸν τίτλον «Δόξα» δημοσιεύεται σιτὴν οἰκείαν στήλῃ. **Μ—ην.** Ἁγίου Νικόλαον : Ἄρκει νὰ εἶνε καλὰ· τίποτε ἄλλο δὲν χρειάζεται. **Θ. Α. Φινουράκη.** Ἡράκλειον : Τὰ σταλέντα σα, ἐλήφθησαν καὶ ἐνεκρίθησαν καὶ τὰ δύο. Τώρα δημοσιεύεται τὸ ἕνα «στὸ δίδω σου» καὶ τὸ ἄλλο στὸ ἐπόμενο. Ὅσον ἀφορὰ τὴν δευτέρα σα, ἐπιστολῇ : «Τέχνη, μὴ στὴ βίση. Φιλολογικότητα δὲ ἀλλάζει συμφῶνως τῆς ἐποχῆς· φίλτατε...» **Μ. Χαρμ.** Ἐντοῦθα : Ἀστείο πρᾶγμα δημοσιεύονται δωρεὰν ἄρκει νὰ μὴν εἶνε προσωπικά. Γνωστό.. Συνδρομὴ πρὸς ἀνάγνωσιν ἐλήφθη καὶ αὐτὸς εὐχὰς χαριστοῦμαι ἐπίσης· καὶ γιὰ τὰ κα' ἄσας λόγια. **Γεν. Μωάντην.** Ἐντοῦθα : Νὰ μὴς συγχαρεῖτε, στὸ ἐπόμενο. **Σ.Κ.Α. Μουρνι.**

ΔΗΛΩΣΙΣ

Δόγω ἀποχωρήσεως τοῦ κ. Διευθυντοῦ
Γεωργίου Ν. Ἀναστοπούλου τὴν διεύθυνσιν
τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ ἀναλαμβάνει ὁ κ. Ζ.
Γ. Δεκτάκης. Τὴν δὲ βιβλιοκρισίαν ὁ κ.
ΘΕ—Ν—ΑΝ μετὰ συντακτικῆς ἐπιτροπῆς.
«ΠΗΓΑΣΟΣ»

ἸΑπό τὰ σταλ⁸⁹
 τα σας ἐξεκαθάρ⁹⁰
 σαμε, τὸ «Πόνε
 σε» «Στή, μὴν
 ξιά μου» καὶ «Ἄ
 ποιά» τὰ ὅποια
 ἡ δὴμος εὐθοῶν
 κατὰ σειρὰν ἀπο
 σολῇ. Νεο
 ρόν. Καστέλι: Τὰ
 σταλέντα σας ἐλή

φθισαν. Ἐχετε πεποίθηται πῶ εἶνε ἐκ τῆς συλλογῆς σας; Ἀνώνυμα ἀνέκδοτα δὲν δημοσιεύονται. Θ. λετε νὰ τὰ δημοσιεύσωμεν; Στείλατε τ' ὄνομά σας. Καὶ όταν γράφετε, μὴν ξεχνάτε νὰ δάξετε τὸν τόπο σας καὶ τὴν ἡμερομηνία. Ὅσοι ἀφορὰ γὰρ τὰς πληροφορίας πρὸς ζητᾶτε δὲν γνωρίζωμεν, ἐκτὸς τῶν γνωστῶν Ἀθηναϊκῶν περιοδικῶν **Ρεζεντά**. Νεάπολιν; Τὸ ποῖ; ἡματῖας σας «Ἐὐ εἰς» ἐνεκρίθη δημοσιεύεται στὴν οἰκεία στήλη.

Αἱ ἀπαντήσεις στὸ ἐπὶ ενν. Λόγω ἐλλή-
φως χώρου δὲν πα. εἰσῆλθε στήλη διὰ τὰ ἀνά-
στα τῶν ἀνγνωστῶν μας. Στὸ ἐπόμενον ἴ-
ως νὰ διαθεσώμεν ὁλόκληρη σελίδα.

Второй выпуск

1901

10. Копия

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

ИЗДАНИЕ

Προτιμᾶτε

Τὸ Κουρεῖον

ΕΜΜ. Ε. ΑΔΡΑΤΣΙΑΝΟΥ

Ὁδὸς Ποτιᾶ

(Πλατεία Σανδρ.βανίου)

Ἐμποροὶ Ὑποδημάτων

Παύσατε νὰ φέρονετὲ ὑποδήματα ἀπὸ
τὸ ἐξωτερικόν

Τὸ Ἐργαστάσιον Ὑποδηματοποιεῖς
ΚΩΝΣΤ. ΓΙΑΛΟΥΣΗ

(Ὁδὸς Σφακίων) Ἐν Ἡρακλείῳ

Ἀναλαμβάνει παντὸς εἶδους ὑποδή-
ματα — ὅλα τὰ σχήματα καὶ σὲ
τιμὰς συγκαταβατικὰς

ΑΠΟΘΗΚΗ ΣΙΔΗΡΩΝ

ΚΑΙ ΣΙΔΩΝ ΦΑΚΟΠΟΙΪΑΣ

(Ὁδὸς Κισσάμου)

Α. Παπαδάκη

(Ἐναντι Κλινικῆς Ἀ-

γίας Ἑλένης)

Ἐν Χανίοις

ΠΗΓΑΣΟΣ

Ἀπαραίτητος Σύντροφος

γὰ καθε

Οικογένεια

Καλλιτεχνικόν

Ραφεῖον

ΚΩΝΣΤ. ΑΝΤΩΝΑΚΑΚΗ

(Ὁδὸς Χάνδαξ)

Ἐν Ἡρακλείῳ

ΜΑΡ. Μ. ΣΤΑΜΠΟΥΖΟΣ

Ῥ'δραυλικὸς

(Ὁδὸς Μπετόλο)

Χανιά—Κρήτης

Ἀναλαμβάνει παν-

τὸς εἶδους Ῥ'δραυ-

λικὰς ἐγκαταστάσεις

Τιμαὶ ἀσυναγώνισται

Προτιμᾶτε τὰ
ὑποδήματα τοῦ

ΝΙΚ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ

Ὁδὸς Τσακίρη

Ἐν Ἡρακλείῳ

Νέον κομμωτήριον

Δος Β. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ

(Πλατεία Κορνάρου) ΕΝ ΗΡΑΚΛΕΙΩ

Ἀποκλειστικῶς διὰ κυρίας καὶ δίδας

Μία ἐπίσκεψις θὰ σᾶς πείσῃ

Ἐπισκεφθῆτε

Τὸ Πιλοποιεῖον τῆς Διδος

ΓΑΛΑΤΕΙΑΣ ΦΟΥΡΝΑΡΑΚΗ

(Τριμάρτυρος)

Ἐν Χανίοις